Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 209. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 31-го ЖОВТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 31, 1956. No. 209. VOL. LXIII.

ПЕРЕДВИБОРЧА КАМПАНІЯ ПІД ЗНАКОМ МІЖНАРОДНИХ ПОДІЙ

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ПЕРЕРВАВ ПЕРЕДВИБОРЧІ ВИСТУПИ, ЩОБ ЗАЙНЯТИСЬ КРИЗОЮ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ; СТІВЕНСОН ЗАКИДАЄ РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ УРЯДОВІ, ЩО ВІН СКАЗАВ НАРОДОВІ „МЕНШЕ НІЖ ПРАВДУ" ПРО МІЖНАРОДНУ СИТУАЦІЮ

Вашингтон. — Передвиборча кампанія в цій країні, для якої залишився вже неповний тиждень перед днем виборів 6-го листопада, стоїть тепер у відповідній мірі під знаком швидкого в своїй черзі розвитку міжнародних подій, зокрема в Польщі і Мадярщині та в останній хвилині на Близькому Сході. В загальному вважається, що послаблення залежности комуністичної Польщі від червоної Москви та збройне повстання проти залежности в Мадярщині придбають більше голосів президентові Айзенгаверові та іншим республіканським кандидатам. Таке переконання висловив теж віце-президент Ричард Ніксон у своїй останній промові в Сан Франсіско в Каліфорнії. Ще важко передбачити можливість будь-якого впливу, що його може мати на американські вибори нова криза на Близькому Сході, що виникла в результаті ізраїльського наладу на Єгипет. На першу вістку про вмарш ізраїльських військ на єгипетську територію, про можливість якого уряд ЗДА мав секретні інформації, про що свідчить хоч би американська перестoрога для Ізраїлю перед таким кроком, президент Айзенгавер негайно перервав свою передвиборчу поїздку по південних стейтах і вернувся до Вашингтону, щоб з своїми дорадниками та членами уряду розглянути нову ситуацію.

У своїх кількох виступах перед поворотом до Вашингтону, зокрема у виступі у Вірджінії та на Флориді, Президент обговорював дразливу в тих стейтах проблему зрівняння громадянських прав, кажучи, що в тих справах потрібно радше доброго розуміння людських факторів і емоцій, ніж політичних передвиборчих обіцянок, яких не думається здійснити. Демократичний кандидат Адлей Стівенсон, на першу вістку про наїзд ізраїльських військ на єгипетську територію, висловив опінію, що уряд президента Айзенгавера, впевняючи американський нарід про мир на Близькому Сході і в світі, сказав народові „трагічно менше, ніж правду". При цій нагоді Стівенсон гостро критикував президента Айзенгавера, віце-президента Ніксона та республіканський уряд за „брак проводу і далекозорости" у внутрішній і закордонній політиці. Після перших вісток про похід ізраїльських військ на Єгипет, що сталося всупереч кільком виразним перестoрогам президента Айзенгавера для Ізраїлю, деякі пресові коментатори висловлюють опінію, що Ізраїль міг дістати в цій справі теж відповідну заохоту від американських сіоністів, які, мовляв, вважають, що для Ізраїля було б кориснiше, якщо б в Америці прийшли до влади знову демократи.

МАДЯРСЬКІ ПОВСТАНЦІ НЕ ДОВІРЯЮТЬ УРЯДОВІ НАДЯ

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН МАДЯРСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІ ГОСТРО ЗАПЕРЕЧУЄ ТВЕРДЖЕННЯ МОСКВИ, НАЧЕ Б ПОВСТАННЯ ВИКЛИКАЛИ „АМЕРИКАНСЬКІ АҐЕНТИ"

Відень. — „Групи спротиву у Будапешті почали складати зброю перед мадярським військом" — проголосило радіо з Будапешту, однак цю вістку опрокидують однаково звідомлення західніх кореспондентів, як і повстанські радіопередачі з мадярських провінціональних міст. Уряд Імре Надя обіцяв повстанцям, що як тільки вони складуть зброю, совєтські війська очистять Будапешт, а поруч з цим мадярський уряд зажадав від Москви забрання з цілої Мадярщини війська СССР. Однак повстанці не довіряють урядові Надя і лякаються підступу. Тому вони зажадали, щоб сперше совєтські війська пішли геть, а тоді вони роззброяться. Тому, що населення в масі лякається дальших кривавих жертв, особливо, коли б Москва кинула в бій нові дивізії, уряд Надя намагається використати той настрій у свою користь. Серед повстанців — пояснюють закордонні обсерватори — склались дві течії: одна за співпрацю з урядом Надя і його „народним фронтом", і друга — за дальшим поборюванням взагалі комуністичного режиму. З Будапешту дійсно совєтські війська помалу відходять, але, напр., — славний міст, що лучить Буду з Пештом, є далі в руках совєтських частин. Також потверджуються англійські відомості, що совєтське командування перекинуло з Румунії на Мадярщину нові змоторизовані частини. Повстанці мають в своїх руках південну і західню Мадярщину. В деяких частинах Мадярщини, наприклад, у місті Ґіор, совєтські війська не спротивилися акції повстанців і добровільно вийшли з міста, розтаборившись на полі.

Найбільшою політичною сенсацією була поява гострої відповіді московській „Правді" на сторінках мадярського комуністичного часопису „Сабад Неп". Мадярський орган рішуче заперечує версію, наче б мадярські події спровокували „американські аґенти" і стверджує, що „більшість мешканців Будапешту взяли особисто участь або було своїм духом у демонстрації студентів в минулий вівторок". „Мадярський нарід хоче свободи, життя вільного від страху і терору та державної незалежности". Мадярська газета вважає, що стаття „Правди" була „образою для півтори мільйона мешканців Будапешту". Ця оборона революціонерів збоку мадярського комуністичного органу уважається новим тактичним ходом уряду Надя, щоб привернути довір'я повстанців до того уряду і зберегти його при владі, — коментують західні газети.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВІЙСЬКА ВДЕРЛИСЯ ДО ЄГИПТУ І ПІДСТУПАЮТЬ ДО СУЕЗУ

ЗДА ПЕРЕДАЮТЬ СПРАВУ ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ АҐРЕСІЇ ПІД РОЗГЛЯД РАДИ БЕЗПЕКИ ОН

Вашингтон. — Американський уряд вирішив передати під розгляд Ради Безпеки ОН справу ізраїльської інвазії на єгипетську територію. У відповідь на цей відклик скликано сесію Ради Безпеки вже на вівторок 30 жовтня ц. р. увечорі. Про рішення уряду передати справу ізраїльської інвазії під розгляд ОН повідомив през. Айзенгавер після надзвичайної наради з держ. секретарем Джоном Фостером Доллесом, секретарем оборони Чарлзом Е. Вилсоном, головою об'єднаних шефів штабів адм. Артуром В. Редфордом, спеціяльним асистентом Президента Шерманом Адамсом, державним підсекретарем Гербертом Гувером, мол., директором Центральної Розвідчої Служби Алленом В. Доллесом і заступником асистента Президента Вилтоном Б. Пірсоном. Це надзвичайне засідання представників уряду і головного командування тривало півтори години і відбулося воно в Білому Домі негайно після повороту Президента з його виборчої поїздки до Флориди і Вірджінії. Відкриваючи засідання, през. Айзенгавер пригадав і підкреслив, що і його уряд, як і попередні американські уряди, буде дотримуватися зобов'язань приходити з негайною допомогою жертві кожної аґресії на Середньому Сході. В дальшому Президент подав до відома, що американський уряд почав переговорювати з урядами Франції і Великої Британії, які разом з урядом ЗДА підписали в 1950 році спільну декларацію про підтримку для евентуальних жертв аґресії на Близькому Сході, щодо передачі справи ізраїльської інвазії на Єгипет під розгляд Ради Безпеки ОН. Чи треба буде скликати в цій справі окрему сесію американського Конґресу, покаже розвиток подій. Якщо Вел. Британія і Франція не приєднаються до акції американського уряду, то ЗДА виступлять з цією справою перед Раду Безпеки самі. Американський уряд звернеться до Ради Безпеки з пропозицією ухвалити резолюцію, яка вимагатиме негайного припинення збройних дій і покарання напасника. В своїй декларації з 1950 року уряди ЗДА, Англії та Франції зобов'язалися почати відповідні заходи і в ОН і поза ОН проти кожної держави, що намагалася б змінити з допомогою збройної сили існуючі границі між Ізраїлем й арабськими державами.

Тель Авів. — Ізраїльська армія вступила на територію Єгипту на Синайському півострові і вдерлася глибоко в той край, наблизившися в неділю 29-го жовтня вечором на 20 миль до Суезького каналу. В офіційному ізраїльському комунікаті говориться лише, що Ізраїль вжив цього вечора заходів-безпеки для „елімінування єгипетських баз „федеїв" (саботажних ґуртів) на Синайському півострові." Далі говориться у тому офіційному ізраїльському повідомленні про організування Єгиптом саботажних відділів, що їх висилається на територію Ізраїлю для доконування вбивств і саботажів. — Ізраїль пригадує, що Єгипет рішуче відкинув кількакратні пропозиції Ізраїлю перевести будь-де мирові переговори і що він, Єгипет, раз-у-раз повторяє, що знаходиться на воєнній стопі з Ізраїлем. Єгипет, мовляв, і раніше не перепускав ізраїльських кораблів через Суезький канал, і вже навіть після останнього рішення Ради Безпеки Об'єднаних Націй, що всі держави мають право користати з каналу, також продовжує той бойкот у відношенні до ізраїльських кораблів. „Все це є невідлучною частиною відомого пляну про підривну акцію і імперіялістичну експансію, що його прийняв єгипетський диктатор для всіх країн Середнього Сходу і африканського континенту" — сказано буквально в ізраїльському офіційному комунікаті. — Про стан бойових дій нема ще ніяких докладніших відомостей, крім тих, що говорять про швидке перекидування єгипетських військ з гирла Нілю, де вони були зосереджені у сподіванні англійсько-французького наїзду — на Синайський півострів.

За коментарями західних кореспондентів, теперішня ізраїльська військова акція „завелика, як на відплатний рейд, і замала, як на загальну війну". Все ж, настала гостра й безпосередня небезпека вибуху нової війни, бо ізраїльські війська проникли на яких 75 миль вглиб єгипетської території. Постанова ізраїльського уряду розпочати ту акцію мала наступити під безпосереднім враженням про підписання в Аммані, столиці Йорданії, три дні тому договору про об'єднання збройних сил Єгипту, Сирії і Йорданії під спільним командуванням єгипетського генерала Абделя Гакіма Амера, з підкресленням, що це сталося, „щоб знищити Ізраїль". Проте офіційне повідомлення єгипетського військового міністерства про сутички з ізраїльськими частинами не має характеру воєнного комунікату.

Ніксон порівнює комуністичну систему з фашистівським і нацистичним тоталітаризмом

Сан Франсіско. — Промовляючи на виборчому зібранні в Санта Моніка Ситі Голл, на якому були теж присутні совєтські обсерватори, віце-президент Ричард М. Ніксон заатакував дуже гостро комуністичну систему, порівнюючи її з фашистівським і нацистичним тоталітаризмом. В дальшому Ніксон назвав Хрущова і Булґаніна „жорстокими, безжалісними і хитрими" диктаторами. Совєтські обсерватори слухали промови Ніксона спокійно, не реаґуючи на його виступи ні словом ні навіть виразом обличчя. — Виступаючи увечорі цього ж дня в Лос Анджелес, віце-президент Ніксон торкаючись останніх подій в Польщі і на Мадярщині, пов'язав ці події з проголошенням в 1952 році республіканським апелем допомогати всіми силами звільненню поневолених Москвою народів. Вибираючи Президентом Айзенгавера, американці причиняться для перемоги вільного світу над комунізмом—говорив Ніксон, підкреслюючи ще, що необрання Президентом ЗДА такого визнаного провідника вільного світу, як Айзенгавер, було б найбільшою поразкою для американського престижу. При цій нагоді Ніксон заатакував Стівенсона, називаючи його „розгубленою, хиткою і нерішучою" людиною. Відповідаючи на закид Стівенсона, що він є людиною з багатьома обличчями, Ніксон заявив республіканським робітникам в Лос Анджелес, що в усій доцьогочасній кампанії він зустрічав тільки одну маску „заморожене обличчя Стівенсона".

В АМЕРИЦІ

● **З Будапешту** вже наспіли звідомлення американських кореспондентів, які кілька днів були відрізані від світу. Джон МекКормек з „НИТаймсу" оповідає, що як совєтські танкісти, так і повстанці перепускали його авто, що мало американський прапор, зате він мав інший клопіт: мадяри раз-у-раз оточували його авто і кричали: „Дайте нам зброю! Чому Америка не помагає нам? Чи маєте бодай один револьвер для нас?!"

● **Атлантійська воєнна фльота ЗДА** розпочала в понеділок 29 ц. м. великі прибережні маневри, під час яких уперше випробовуватимуть деякі нові роди атомової морської оборонної зброї. У маневрах беруть участь 38 воєнних кораблів, 300 літаків, 34,000 моряків і летунів та 22,000 вояків морської піхоти. Маневри дійдуть до шпилю 13 листопада ц. р., коли „ворожі" кораблі й літаки атакуватимуть Онслов Біч і стейт Норт Кароляйна, а „свої" будуть оборонятись. Під командуванням контрадмірала Ніла Дітріха у блискавично швидкому часі за докладним пляном будуть заміновані прибережні води.

● **Статуя Свободи** в Ню Йорку святкувала в минулу неділю 70-річчя свого існування. З цієї нагоди відбулась урочиста церемонія з участю секретаря внутрішніх справ Фреда Сітона, який відчитав спеціяльне звернення президента Айзенгавера Острів, на якому стоїть Статуя перейменовано на Острів Свободи. В церемонії відкриття першої публічної кампанії в користь Американського Музею Іміґрації взяли участь представники різних національних груп між ними й української. Якраз під час церемонії в'їздив до порту пароплав „Дженерал В Лонґфіт" з 1,267 новими еміґрантами-втікачами з Німеччини. Корабель спинився, щоб нові іміґранти могли з близької віддалі стежити за церемонією.

● **Американський Червоний Хрест** вислав минулої неділі перший літак з допомогою для Мадярщини. Він повіз 225 фунтів хірургічної ґази, 10,000 туб пеніциліни вагою 1,000 ф., 2,500 туб антититанусового серуму і т. п. Ці ліки подарували різні фабрики фармацевтичних виробів. Збірка продовжується. Літак полетів через Париж до Женеви, де весь транспорт буде перевантажений і відісланий до Відня.

● **Фундація Форда** призначила $1,800,000 для продовжування студій в чужинних країнах. Група президентів американських університетів займається розділом стипендій з цього фонду для студійних подорожей по заморських країнах з обов'язком складання потім письмових звідомлень у науковій формі.

Польща й Юґославія закликають до замирення в Мадярщині

Варшава. — „В останніх днях ви і ми, одночасно і солідарно, перевели боротьбу за соціялістичну демократизацію в наших країнах і за рівність і суверенність у взаєминах між державами" — пишеться в заяві польського прем'єра Циранкевича і першого секретаря польської комуністичної партії Владислава Гомулки, оприлюдненої на сторінках комуністичного офіціозу „Трибуна Люду". Названі польські комуністи, застерігшись, що вони не думають втручуватися у внутрішні справи Мадярщини, все ж підкреслюють домагання мадярських повстанців, щоб совєтські війська залишили Мадярщину, як „корисну" річ для Мадярщини. Водночас Тіто звернувся листом до мадярської комуністичної партії з закликом припинити криваву війну в Мадярщині. Він перестерігає, щоб та війна не пошкодила „соціялістичному будівництву" та апелює до „соціялістичної совісти" мадярських робітників. Ті польські й юґославські голоси мають на цілі — підкреслюють західні коментарі — скріпити авторитет уряду Імре Надя в Мадярщині та протиставитись небезпеці упадку комуністичних режимів в сателітських країнах.

Українці взяли участь у мадярській демонстрації перед О.Н.

Ню Йорк. — Група американських українців допомагала своїм співгромадянам мадярського походження в антисовєтській демонстрації перед головною квартирою Об'єднаних Націй минулої неділі, 28-го жовтня. Демонстрацію зорганізували американські мадяри у зв'язку та для підтримки збройного виступу мадярського народу проти комуно-московської окупації. До цих демонстрантів прилучилась група зорганізованих у своєму Союзі Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) українських студентів та група членів Демократичного Об'єднання Бувших Репресованих Українців у Совєтах (ДОБРУС). Українські учасники демонстрації несли п'ять транспарентів з написами, що домагались волі і незалежности для всіх поневолених народів та висловлювали українську солідарність і симпатії до мадярських студентів, які були між першими, що вхопили за зброю для теперішньої боротьби проти окупанта їхньої батьківщини. Українських учасників демонстрації з ентузіязмом оплескували мадярські та інші маніфестанти.

Портові вантажники відмовляються вантажити совєтські і сателітні кораблі

Джерзі Сіті. — Капітан Зільям В. Бредлі, президент Інтернаціональної Асоціяції Портових Вантажників, ІЛА, заявив, що члени його спілки відмовилися завантажувати всі товари і посилки до Совєтського Союзу, „аж доки армії совєтських гнобителів не залишать вільної мадярської землі". Сповістив про це рішення портових вантажників кап. Бредлі у своїй телеграмі до сен. Джеймса Ф. Моррея, мол., члена недавно сформованого Комітету Рятування Угорщини. Сен. Моррей звернувся був у неділю 28 жовтня ц. р., до всіх робітників і проводів робітничих спілок із закликом бойкотувати всі транспорти і посилки до Совєтського Союзу. Капітан Бредлі підкреслив у своїй телеграмі до сен. Моррея, що рішення портових вантажників перестати завантажувати совєтські кораблі стає дійсним з 12-ою годиною вполудне дня 30 жовтня на всьому східньому і південно - східньому побережжі.

● **У Греції** невдоволені становищем американського амбасадора Джорджа Аллена, великого приятеля греків, за те, що він дорадуював публічно справу Кипру поладнати мирно між Англією і Грецією. Грецький уряд і кипрські революціонери твердять, що порозуміння з Англією неможливе, бо англійський уряд не розуміє греків і не хоче з ними миритися.

● **В Істанбулі**, колишньому Константинополі, є тепер 444 мусульманських мошеї. З них найкраща й найбільша т. зв. блакитна мошея, або мошея султана Ахмеда, яка одинока у світі має 6 мінаретів.

Акція Ізраїлю заскочила Єгипет

Каїро. — Єгипетські урядові чинники, хоч свідомі перманентно напруженої ситуації з Ізраїлем, проте не сподівалися ніякого більшого військового виступу збоку Ізраїлю. Президент Нассер вернувся в понеділок 29-го ц. м. до Каїро з чотироденного відпочинку, а коли американський амбасадор Гейр хотів бачитись з єгипетським міністром закордонних справ д-ром Махмудом Фавзі, то знайшов його в його віллі за Каїро. Єгипетські політичні й військові чинники були очевидячки заскочені драматичним закликом президента Айзенгавера до Ізраїлю в справі збереження миру і розпорядженням щодо негайного виїзду всіх американських громадян, за вийнятком членів амбасади й інших державних аґенцій, з країн Середнього Сходу. Перший літак з 75 американцями, дружинами й дітьми американських консулярних службовиків, прилетів уже з Ізраїлю до Атен. Тому, що летовище під Каїро замкнене для цивільного руху, настали летунські комунікаційні трудноші. У самому Єгипті є коло 2,000 зареєстрованих в консуляті американців. Всі вони, а також американські громадяни в Йорданії, Сирії й Ізраїлі, дістали розпорядження негайно виїхати відтіль. За пресовими коментарями, Ізраїль тому рішився тепер на більшу воєнну авантуру, бо настала дуже зручна для нього міжнародна констеляція: СССР зайнятий турботами в сателітних країнах; Англія і Франція заплутані в Суезький конфлікт, а в З'єдинених Державах передвиборчий час. Зате Ізраїль — коментують часописи — мабуть не сподівався такої негайної і гострої реакції збоку З'єдинених Держав.

З'ЇЗД В АКРОН ВИЯВИВ ВЕЛИКЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ МОЛОДІ СПРАВАМИ УНСОЮЗУ

Акрон, Огайо. — Минулої суботи, 27-го жовтня, в цьому „лемківському" місті" відбувся з'їзд молоді Українського Народного Союзу, зорганізований місцевим 180-им Відділом тієї молоді з заступницею головного предсідника УНС, п. Геновефою Жеребняк на чолі. З'їзд відбувся в залях готелю Шератон та складався з трьох частин: конференції, бенкету і опісля балю. Відкрила з'їзд п-ні Жеребняк. Конференцію проводив гол. предс. Д. Галичин, започаткувавши дискусію короткими заввагами про значення УН-Союзу. Заст гол. предс. адв. М. Пізнак говорив про ролю молоді в УНСоюзі, а гол. секретар Г. Герман з'ясував завдання, обов'язки і права Відділів. На ці теми відбулася оживлена дискусія, при чому дискутанти, переважно з-поміж тут народженої молоді, інтересувались найбільше такими проблемами, як редаґування і поширення їхнього органу, англомовного „Українського Тижневика" при „Свободі", курсами українознавства на Союзівці та поширення стипендій на ті курси, спортовою акцією, деякими ділянками фінансової господарки УНС і т. п. В конференції і з'їзді, крім чотирьох названих екзекутивних головних урядників, взяли участь теж гол. контролер Іван Іванчук з Дітройту та головні радні Д. Шмаґала з Клівленду, А. Джула з Питсбурґу, В. Гуссар з Рачестер і В. Дідик з Дітройту. Бенкет ввечорі започаткував молитвою і короткою промовою місцевий український греко-католицький парох веч. о. Т. Дурбак. Бенкетом проводила п-ні Жеребняк, а промовляли Д. Галичин і М. Пізнак. У з'їзді взяло участь понад 250 осіб, переважно молоді із Відділів УНС з Огайо та західньої Пенсилвенії, головно з Ембридж та Аліквіпа.

Наступного дня, в неділю 28-го жовтня пополудні з уваги на приявність на з'їзді в Акрон головних урядовців та урядовців поодиноких Відділів УНС, в недалекому Клівленді відбулись у Народному Домі організаційні збори УН-Союзу, в яких взяли участь представники 15 місцевих і довколишніх Відділів. Зборами проводив гол. радний п. Дмитро Шмаґала, а різні проблеми УНСоюзу, зокрема організаційні, як теж і загальні громадські справи з'ясовували приявні на зборах гол. предсідник Д. Галичин, заст. гол. предс. адв. М. Пізнак і п-ні Ґ. Жеребняк та гол. секретар Г. Герман. Загальна дискусія виявила велике зрозуміння цих проблем серед приявних.

Арабський світ проти Франції

Єрусалим. — Французький консулят, положений в арабській дільниці Єрусалиму, спалено в останню неділю після того, як поліції не вдалося розпорошити велику демонстрацію йорданських арабів. Частина демонстрантів вдерлась до будинку й підпалила тамошні акти і меблі. Демонстранти здемолювали все внутрішнє уладження, а поки наспіла пожежна сторожа, триповерховий будинок, який донедавна був осідком англійського ґенерального консуляту, цілком згорів. У будинку, з уваги на неділю, не було нікого з персоналу. — Так само в столиці Ливану Бейруті відбулась протифранцузька вулична демонстрація і проголошено 24-годинний генеральний страйк протесту. Зате в ливанському місті Алеппо юрба демонстрантів підпалила чотири школи, спонзоровані французами; одна школа цілком згоріла. 24-годинний страйк протесту вибух теж в Каїро. Єгипетське військо охороняє будинок французької амбасади. У Тунісії згинуло ще шість французів і цивільних тунісців у бурхливих демонстраціях. Всі ці події стоять у безпосередньому зв'язку з арештуванням п'ятьох націоналістичних лідерів альжирського повстанського руху, наслідком підступного скерування марокканського літака на альжирське летовище. Султан Марокко переорганізував уряд, прийнявши до нього більше націоналістів, ворожо наставлених до Франції. Французький уряд перевіз літаком арештованих альжирських провідників до Парижу і там, під надзвичайно сильною ескортою поліції, відвіз поодинці до в'язниці. Тому, що уряди Марокко і Тунісії запросили були за тихою згодою Франції тих альжирських політиків, що жили в Єгипті і звідтам керували альжирським повстанським рухом, щоб із ними обговорити можливості замирення з Францією, викликав підступне арештування тих діячів прийнято в арабському світі, як і образу.

Американський уряд вимагає негайного усунення із ЗДА 2-го секретаря совєтської делеґації до ОН

Об'єднані Нації. — Американський уряд звернувся до Об'єднаних Націй, щоб вони передали совєтському урядові вимогу негайно відкликати із ЗДА другого секретаря совєтської делеґації до ОН Константина П. Єкімова. Голова американської делеґації до ОН Генрі Кебот Ладж, мол., сповістив совєтську делеґацію до ОН, що Єкімов був організатором протизаконного вивезення із ЗДА дво- і піврічної американської громадянки Тані Хвостов. В листі до совєтської делеґації Генрі Кебот Ладж висловив вимогу негайно усунути Єкімова із свого складу і відіслати його до Совєтського Союзу за зловжиття своєю дипломатичною позицією на території чужої держави. Під час зізнань в сенатській підкомісії внутрішньої безпеки виявлено, що виїзд Александра Хвастова і намагання вивезення його доньки були звичайним пірванням. Між прізвищами осіб, замішаних в справу Хвастова, було згадуване й прізвище Єкімова.

В СВІТІ

● **Лорд Еттлі**, колишній англійський прем'єр за урядування соціялістичної партії Праці, об'їздить Індію і Пакістан, студіюючи тамошні відносини й політику. Він прибув до Кашміру, який є вічним яблуком незгоди між Індією і Пакістаном.

● **Князь Единбурґу**, чоловік королеви Єлисавети, мав прибути в середу 31 жовтня ц. р. до Сінґапуру з офіційними відвидинами. Ці відвидини відкликано у зв'язку з кривавими заворушеннями, що їх викликали місцеві комуністи. У чотириденних демонстраціях 13 осіб згинуло, а сотні поранено.

ієстіобімелипои п опи п о яаолая

● **У Москві** відкрито в т. зв. Пушкінській ґалерії мистецьку виставку численних образів ультрамодерніста Пабльо Пікассо з нагоди його 75-річчя. Промову на відкритті виголосив Ілля Еренбурґ. Пікассо був завжди лівих політичних поглядів і дістав сталінську нагороду, але виставляти його твори, як занадто експериментальні і писані в „західньому дусі", за Сталіна було заборонено.

● **Радіо Вільної Европи**, яке надає свої передачі тільки мовами „сателітських" народів, вперше надавало російською мовою заклики до совєтських вояків у Мадярщині не стріляти на мадярів. За твердженням віденських часописів, совєтські танкісти заявляли, що їхні командири казали їм, що Будапешт треба боронити від американців, які буцімто вислали туди свої війська.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КІНЕЦЬ МІТУ ПРО НЕПЕРЕМОЖНІСТЬ

Останні події, що відбулися в Польщі і на Мадярщині, особливо ж збройне повстання в цій останній, знівечили декілька політичних леґенд і мітів, що починали ставати вже тривалими й незаперечними догмами для деяких політиків та політичних кіл, між ними передусім міту про непереможність Московської імперії і її мілітарної сили і міту про непорушну тривалість політичного стану на широких просторах Східньої Европи. Навіть тут, у З'єдинених Державах Америки, в країні ще найживіших традицій свободи й антиколоніялізму, підносилися ще донедавна голоси різних „тверезих" політиків, таких, як, наприклад, Джордж Кеннан, які, виходячи з міркувань про тривалість совєтського режиму не тільки в СССР, але й в країнах т. зв. народних демократій, — пропаґували політику примирення із Совєтським Союзом, злагоди з московським комунізмом і співжиття з Московською імперією.

Мадярська революція, бо на таку назву заслужили вповні останні події на Мадярщині своєю глибиною, розмахом і засягом, перевернула в корені всі ці „тверезі" політичні розрахунки і прогнози. Совєтський непереможний, здавалося б, велетень із своїми озброєними по зуби окупаційними дивізіями, танками і джетами виявився безпорадним і безсильним в обличчі народного гніву, в обличчі слабоозброєного, але фанатичного виступу робітників і студентів, готових на все, навіть на смерть, щоб тільки не жити далі в неволі. Москва із своїм, накинутим Мадярщині, комуністичним режимом мусіла почати відступ: втихомирювати завзятих і рішених на все повстанців концесіями й обіцянками, передусім обіцянкою вивести з Мадярщини всі совєтські війська і зліквідувати головну базу й силу комуністичного режиму — зненавиджену населенням „поліцію безпеки".

Чи дотримає мадярський комуністичний уряд своїх обіцянок і чи здійснить усі заповіджені не раз дуже далекосяглі реформи — такі, як відбуття вільних виборів, створення коаліційного уряду та скасування примусової колективізації, і чи погодиться Москва на ліквідацію своєї мілітарної бази на Мадярщині — покаже майбутнє. Знаючи Москву й московський комунізм, треба думати, що вони із своєї добичі так скоро не зрезиґнують і докладуть усіх зусиль, щоб втримати непокірних мадярів в накиненому їм ярмі і щоб вимушені концесії якнайскорше звести нанівець, ліквідуючи жорстоко і безоглядно незалежницькі сили та ферменти на Мадярщині. Але, коли б навіть і це ще пощастило Москві, то на дальшу мету розвитку подій це не зупинить.

Основною суттю останніх подій на Мадярщині і в деякому також у Польщі є те, що Москва мусіла піти у відступ, резиґнувати із свого брутально-грізного досі престижу, із міту про свою непереможність. Мусіла піти на все це для таких „дочасних" причин, як рятування встановленого нею режиму в „народно-демократичній" Мадярщині. Рішилася Москва на цей ризиковний крок вже після того, як — закликана на поміч мадярськими комуністами — почала топити в ріках крови і здушувати танками геройський спротив мадярських робітників і патріотичної молоді. Рішилась, не бажаючи до кінця втратити обличчя в очах не тільки вільного, але й комуністичного світу, які, особливо ж цей останній, побачили комуністичну Москву в її правдивому вигляді: імперіялістичної колоніяльної держави, що своїм інтервенційним виступом проти безборонних не раз мадярських робітників оплюгавила дорешти пропаґовані нею ж самою гасла про єдність робітників усього світу і про солідарність пролетаріяту.

Але, з другого боку, рятуючи шкуру своїх ставленців і своє власне обличчя, Москва показала свою слабість, виявила сама, що не така то вже вона непереможна, як здавалося б і комуністам і сторонньому світові. І цього факту не змогла вона приховати ні перед населенням країн самого таки Совєтського Союзу, ні перед населенням країн „народних демократій", ні перед вільним світом. Загіпнотизовані пропаґандою московського давуна про непохитну силу й міць Совєтського Союзу поневолені народи починають звільнятися з-під гіпнози й усвідомлювати собі, що ворог не такий страшний, що навіть невеликими силами і засобами можна його вдарити болюче і дошкульно. І ця наука напевно не піде в ліс. З неї в кожній хвилині можуть скористати, без усякого сумніву, й інші народи із завжди живою традицією національної і державної незалежности.

УПАДОК ХРУЩОВА НА ОВИДІ

Безупинна боротьба за владу всередині большевицької верхівки — це таке нотирійне явище, що для ствердження його не треба ніяких особливих фахівців. І тому й непотрібні пророки для передбачення, що кожний кремлівський верховод може в кожній хвилині зникнути, витиснений спритною інтриґою суперника. Від часу, коли Сталін вистріляв своїх суперників зліва на чолі з Троцьким і справа на чолі з Риковим, таких генеральних чисток було вже кілька, хоч не всі вони були однаково масові й однаково криваві. У першій турі боротьби за владу після Сталіна — наложили головою Берія і найбільші його посіпаки з НКВД та партійного апарату. Потім полетів Маленков, уже „мирно", припечатавши свій упадок найскандальнішою заявою, яку будь-коли склав будь-який прем'єр будь-якої держави, а саме — публічним признанням, що він не годиться своїми кваліфікаціями на таке високе становище. Все ж Маленков став символом деякого політичного й господарського лібералізму, очевидно — в розумінні комуністичної дійсности. Спілка Хрущов-Булґанін, викуривши Маленкова, завернула до сталінської політики в ділянці економіки: замість легкого ужиткового промислу — покладено натиск знову на важкий промисел для розбудови воєнної машини, а в ділянці сільського господарства започатковано нові, типово хрущовські експерименти з масовим „добровільним" переселюванням молоді на „цілинні землі" Сибіру й Казахстану. Зовнішньої політики Сталіна Хрущов у своїй розвінчувальній промові не осудив ані словом. Він зберіг неписаний сталінський заповіт — цупко тримати в п'ястуку все загарбане й змагати до нових здобичей. Зате, гірко осудивши Сталіна за його криваві розправи всередині комуністичного табору, за його нетолеранцію і „культ особи", плеканий в комуністичному таборі, — він послідовно відкрив дорогу для „лібералізаційного" процесу в міжнародному комуністичному світі.

В самому Совєтському Союзі цей „лібералізаційний" курс дав себе пізнати мало, бо там люди надто сковані страхом. Все ж атмосфера трохи полегшала, трохи „легше стало дихати", як дефініюють це самі нещасні підсовєтські громадяни. Але в національних „республіках" не видно ще тієї відваги, якою відзначалися Шумський і Максимович, чи навіть Скрипник і Хвильовий, українські „тітоїсти" задовго перед конфліктом між Сталіним і Тітом. Зате тим голосніший став відгук „розвінчувального" гамору — в сателітних країнах. Виступивши з теорією конечности тіснішого об'єднання всіх комуністів на базі взаємної толеранції і права на взаємну критику, Хрущов послідовно мусів замиритися з Тітом. А парадне й урочисте замирення з Тітом мусіло потягнути за собою такі наслідки в інших сателітних країнах, що й тамошні комуністи почали домагатися своєї „рівности" з московськими. З передових становиц у сателітних компартіях почали зникати „сталіністи", а приходити до голосу місцеві „тітоїсти", які ще залишились в живих і недавно повиходили з тюрем. До чого доводить цей процес — бачили ми в останніх днях на прикладах Польщі і Мадярщини. Кажуть, що на черзі стоїть ніби, за своїми внутрішніми відносинами, Чехословаччина, а далі — Болгарія і на самому кінці — Румунія. З ЧСР і Болгарією Москва має менший клопіт тому, що в обох цих країнах русофільство було традиційною течією, а Румунія межує з СССР і була всередині завжди найбільше розхитана.

Ясно, що всі ці події не можуть залишатися без впливу на перебіг безупинної боротьби за владу в Кремлі. Коли 19 вересня ц. р. Хрущов несподівано з'явився у Тіта, а через дев'ять днів після того ще більш несподівано Тіто відлетів із Хрущовим на таємні наради до Сочі, в Криму, то вся західня преса заговорила про гострий спір між „старими большевиками" і „хрущовцями" в зв'язку з небажаною для Москви реакцією сателітних комуністичних партій на розвінчувальну промову Хрущова з останнього з'їзду компартії СССР. Від Тіта нібито добилися згоди, щоб він не впливав на інших сателітів у бунтарському дусі. Вже тоді появились вістки, що позиція Хрущова сильно загрожена, бо проти нього діє сильна група старих большевиків Молотова-Каґановіча, група ображеного Маленкова й таких партійних кар'єристів, як Первухін та Суслов. Тепер, у зв'язку з подіями в Польщі й на Мадярщині, вістки про сумерк кар'єри Хрущова ще більше поширились.

Американський журналіст Ліон Деннен, співробітник концерну Скріпса-Говарда, який студіює совєтські відносини ще з-перед воєнних часів, коли був кореспондентом у Польщі, передбачив упадок Берії після революційного зриву в червні 1953 року в Східній Німеччині. Він твердить, що події в Польщі й на Мадярщині неминуче потягнуть за собою упадок Хрущова. При цьому він покликається на опінію французького соціяліста П'єра Коммена, який, побувавши недавно в Москві, твердив, що Хрущов мусів би хіба вистріляти цілу ґенерацію сталіністів, щоб утриматись при владі. Таку саму думку висловили голова західньо-німецьких соціялістів д-р Еріх Олленгауер і міністер зовнішніх справ Аденауера — д-р Гайнріх фон Брентано. Кожний з них, без взаємного порозуміння, твердив, що Хрущов розв'язав своєю розвінчувальною промовою бурю, яка змете його самого.

Хрущов пробує рятувати себе, стараючись втихомирити Молотова й компанію, що відразу були проти замирення з Тітом і злагіднення шорів у сателітних країнах, — навоpотом до сталінських метод у приборкуванні „бунтарів". Тому він, Хрущов, полетів до Варшави, взявши з собою трьох совєтських віце-прем'єрів, загрозив польським комуністам військовими репресіями і свою погрозу скріпив перекиненням до Польщі кількох дивізій із Східньої Німеччини, а в Мадярщині танками здавлює повстання. Але й Берія вживав танків у Східній Німеччині в червні минулого року, і це його не врятувало. А що „пацифікація" на Мадярщині не тільки не врятує престижу Москви, а ще більше послабить його у цілому, зокрема в „невтральному" світі, то це — знаменита нагода для кремлівських суперників Хрущова помститись на ньому. Хрущов аж надто часто компромітує себе, як п'яниця і балакун, і це тільки вода на млин його співпартійних ворогів. Отож не треба буде дивуватись, коли незабаром світ дізнається, що пішов у непам'ять ще один совєтський диктатор.

Д-р Яр. Рудницький

В СПРАВІ „ВАШІНҐТОНСЬКОГО ШЕВЧЕНКА"

Дискусія, що її започатковано на сторінках „Свободи" в справі пам'ятника Т. Шевченка в столиці ЗДА, поставила перед очі українсько-американської громадськости одну з чергових культурно-пропаґандивних проблем, що їх скоріш чи пізніш треба буде гідно здійснити в нашому загальнонаціональному інтересі. Зокрема цікаві були під цим оглядом поміщення „юст"-а в ч. 185 „Свободи", а теж і новинка в ч. 188 про обговорення цієї справи на засіданні новообраної Культурної Комісії УНС.

Небагато можна добавити до думок висказаних у цій справі в чисто теоретичній площині. Престиж української спільноти вимагає здійснити її в гідних формах і тому — треба думати — в цій справі будуть консультовані наявні українські мистецькі сили, індивідуально й організаційно, тут передусім Літературно-Мистецькі Клюби, Мистецька Кураторія при УВАН, тощо.

Не займаючи слова безпосередньо в цій справі, ми хотіли б звернути увагу кому треба; на ще одну невикористану можливість впровадження Шевченка „між людей", а саме Конґресову Бібліотеку в Вашинґтоні.

Всякому, хто відвідує Джефферсонову читальню в новому будинку Бібліотеки й т. зв. Слов'янську кімнату, впадають у вічі портрети визначних слов'янських письменників, розвішені на стінах кімнати-читальні. Тут і Ол. Пушкін, і Лев Толстой, і Адам Міцкевич і ін. Немає тільки ні одного українського поета, так як білоруського, чеського й ін. Не думаємо, що в цьому напрямку діяла якась спеціяльна неохота збоку керівних органів Бібліотеки, чи Слов'янської кімнати. Навпаки, в часі моєї праці в Конґресовій Бібліотеці я мав велику приємність переконатися в прихильності відповідальних чинників до українїки, чи українських справ узагалі. Тим то мені здається, що вина таки по стороні нас самих. Коли взяти до уваги, що згадані вгорі портрети Пушкіна, Міцкевича й ін. це вислід пожертв відповідних груп, чи одиниць з російського, чи польського боку, то ясно стає, що й нам треба б виявити деяку ініціятиву в напрямі забезпечення принайменше Шевченкового портрету в Слов'янській кімнаті на Капітолі.

Найкраща розв'язка цієї справи було б замовлення такого портрету в одного з наших визначних мистців-портретистів й з нагоди Шевченківських роковин вручення його Конґресовій Бібліотеці. При цій нагоді можна б уладити виставу Конґресової шевченкіяни, тим більше, що для цього є тут прекрасні можливості з уваги на наявність деяких рідкісних видань у самій Бібліотеці.

Те саме відноситься й до інших наших письменників, передусім до Івана Франка й Лесі Українки. Залежно від наших засобів і ініціятиви можна б придбати й їхні портрети й вручити українську „велику трійцю" в ґалерію визначних письменників слов'янського світу.

Здаючи в червні ц. р. проєкт рекомендацій для майбутнього розвитку українїки в Конґресовій Бібліотеці, підписаний включив теж і цю справу в свій огляд. Тим не менш ініціятива громадськости в цьому напрямку, а саме придбання й пожертви портретів Шевченка, Франка й Лесі Українки для Слов'янської кімнати в Джефферсоновій читальні на Капітолі не тільки приспішила б справу, але була б конкретним виявом українського зацікавлення найбільшою бібліотекою в Америці й її українїкою.

Ясна річ, ця — сказати б — марґінальна справа не розв'язує основної — поставлення пам'ятника Шевченкові (а може й Франкові й Лесі Українці!) в Вашинґтоні. Пам'ятаймо, що „велика політика", це вислід репрезентації перед широким світом.

Володимир Барагура

МИНУЛЕ, ТЕПЕРІШНЄ Й МАЙБУТНЄ „ВЕСЕЛКИ"

(3)

Інші виховні цілі „Веселки"

Поруч українознавства, як основної мети журналу, другою його ціллю є виховання взагалі. При допомозі мистецького слова ушляхетнити душу дитини — зберегти її від шкідливих впливів оточення, дати їй сильні релігійно-моральні підстави, виплекати її характер, підтримати позитивні впливи дому, батьків, школи, Церкви, виховників, молодечих організацій. Іншою виховною ціллю, до якої змагає „Веселка", є суспільне виховання дитини, громадське виховання, защеплення приналежности дитини до гурту її ровесників та до української національної спільноти. Далі — естетичне виховання дитини при помочі мистецького слова, ілюстрації, музики й пісні, це теж одна з виховних цілей „Веселки". Донесення до свідомости дитини й утривалення певного конкретного знання при допомозі мистецького слова і інших родів мистецтва, доступних журналові, тобто його навчальна цілеспрямованість — ось чергова мета „Веселки". Навчити дитину читати добру лектуру й сприймати образотворче мистецтво в його кращих зразках — це теж ціль, до якої змагає журнал. Врешті, вироблення гнучкости думки й кмітливости при допомозі загадок, розваг, і т. п., теж немаловажна ділянка виховної мети „Веселки". Це й був би перегляд найважливіших виховних цілей, які присвічують Редакційній Колеґії. Вишукання молодих талантів та заохочення їх до творчої праці на зміну старшого покоління — це чергове завдання, яке поставила собі Редакційна Колеґія в своїй праці над журналом. В тому дусі й подумана, базована на старовинних українських билинах історична казка „Богуга-Багатир" в літературному опрацюванні Романа Завадовича й ілюстрована спершу Мироном Левицьким, а тепер Петром Холодним.

Нав'язання до традиції

Як усі інші прояви українського культурно-національного життя в Новому Світі, „Веселка" не є явищем відірваним, самим у собі і не починає історії українського дитячого журналу від себе, але органічно виростає й нав'язує до традиції українських дитячих журналів у Старому Краю й ЗДА. Недарма зараз після появи перших чисел „Веселки" один із дорослих читачів писав до Редакції: „Після прочитання „Веселки" мені стали перед очима, наче живі, мої власні дитячі роки. Вона так нагадує мені „Світ Дитини"...

Українська дитяча преса має своє славне минуле й світлу традицію. Ще в 1871-му році почав виходити у Львові перший журнал для дітей „Ластівка", а в 1890-1914 р. „Дзвінок", що під редакцією Катрі Гриневичевої й Константини Малицької набрав великої ваги. У Києві під редакцією Олени Пчілки виходить місячник „Молода Україна" (1906-1914). Отже, вже 85 років тому був перший український журнал для дітей. У 1918-му році в Києві виходять два журнали для дітей „Каменярі" й „Волошки" (редаґувала Катерина Антонович), а в Переяславі — „Юнак". На найвищому рівні стояла українська дитяча преса в Галичині між двома світовими війнами. У 1919 році Михайло Таранько заснував славний „Світ Дитини", що виходив до 1939-го року. Для дітей старшого віку Таранько видавав „Молоду Україну". При видавництві „Українська Преса" Івана Тиктора виходив „Дзвіночок" під редакцією Юрія Шкрумеляка, а від 1922-го року церковні кола заснували у Львові „Нашого Приятеля". Редактор Богдан Гошовський видає „Малі Друзі", що продовжують свою появу під час другої світової війни у видавництві Краків-Львів, а потім і на еміґрації в Німеччині під тією самою назвою й редакцією. Іван Коровицький у Варшаві редаґує журнал „Дитина" для Волині. У Руському Керестурі появляється „Наша Заградка", під час війни у Модржанах на Чехії — „Нашим Дітям".

На американському терені „Веселка" нав'язує до своєї старшої сестри „Цвітки"

(Продовження на стор. 7-ій)

НЕ ЙДУ НА БАЛЕТ!

Лондон. — Московський балет „Большого Театру" закінчив свої „гастролі" (це німецьке слово накинув українцям „старший брат"). В балетних виставах брала участь знаменита танцюристка Галина Уланова. Міністри, члени парляменту, королева з малим наслідником трону відвідали російський балет.

Про цей балет багато писала і пише преса. Словом, балет „замазав щілини", які зробили своїми нефортунними виступами в Лондоні — М. Хрущов і чемпіонка у метанні диску Ніна Пономарьова.

Бачивши захоплення громадян Об'єднаного Королівства московським балетом, пригадую собі деякі факти з минулого. Відомо, що балет, як мистецтво, розвинувся в добі французького абсолютизму, в 17 і 18 століттях. Королі Франції не знали контролі парляменту і могли витрачати народні гроші по своїй волі: на військо, на малярство, на театри і на балет.

Прихильність до балету перейняли від французьких монархів царі російські. Вони давали великі кошти на балетні школи, на професорів балету, на визначних балерин, між якими знаходили для себе фавориток. Відома балерина Кшесинська була фавориткою останнього царя Миколи II (мала від нього сина), і цар їй подарував прекрасний палац у Петербурзі. Мені довелося побувати в тому палаці в перший день революції 1917 року, коли ще він не був розграбований (пізніше там засіли большевики і з балькону палацу промовляв часто Ленін): у палаці була кімната-купальня, в якій можна було плавати, мов у ставку.

Большевицький уряд перебрав балетних артистів і балетні школи для себе. На це диктатори витрачають безконтрольно величезні гроші. Звичайно, робота кількох поколінь може в мистецтві дати добрі наслідки. Ці досягнення має „совєтський балет". З біографії Уланової відомо, що її мати була балериною в „імператорськім балеті", а дочка розвинула свій талант уже під „диктатурою пролетаріяту".

Щоб вигодувати і вивчити цих танцюристів, скільки робітників і селян мусіло працювати над міру, в голоді й холоді! Скільки мільйонів українських людей вимерли з голоду, коли під протекцією „диктаторів пролетаріяту" в Росії безжурно розвивалися такі „корифеї балету", як Уланова? Тяжка праця і смерть одних забезпечила „культурні досягнення" інших.

Не хочу дивитися на ці „чуда мистецтва", бо за цією красою мені вчуваються ридання і зойки мільйонів нашого народу.

Культурне братання — добра річ, але тільки між вільними народами. Ні, дивитися на московський балет я таки не піду!

Отже не йду на балет рабів!

П. А.

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(20)

Коваль Лаврін Матвійович намагався був угамувати парубка. У межичасі, коли в горні грілося залізо, голосом, сповненим тривоги і жалю, сказав:

— Отямся, Максиме, не лізь, куди не треба. Люди розумніші за тебе мовчать. Не з твоєю головою правди шукати.

— Я їм ще не те зроблю! — задавакувато відповів парубок. — Мені тепер відомі всі ходи й виходи.

— Ох, заведуть тебе ті ходи туди, відкіля не буде виходів. Не матимеш ти дружини, так парубком і загинеш.

— А грець з ними, з тими бабами, — аж скривився від зневаги Максим.

— Отакої! — здивувавшись, узявся коваль у боки. — Ти, бачу, зовсім іншим духом почав дихати.

— А що ж! — гордо відповів Максим.

— Дурнів не робиться, вони самі родяться!

Лаврін Матвійович вихопив з горна побіліле залізо і зі злістю вдарив ним по ковадлу.

— Молот! Рота роззявив! — загорлав він на молотобійця. Йому було прикро, що Максим нагло почав противитись, не слухає порад. Хіба вже Максимові на роду написано з води виходити сухим, інакше пропаде, як собака на ярмарку, ні за понюх табаки. Шкода хлопця, міг би з нього вийти першорядний коваль і гарна людина, а отже не слухає, рубає гілляку, на якій сидить, та ще й тішиться цим.

Лаврін Матвійович намагався і лагодою, і залякуванням вплинути на парубка, але він і слухати не хотів. Максим був певний, що Безпальченко нічого йому тепер зробити не зможе. Він не бив завідувача, навіть не ображав, а скаржитись на хиби у роботі ніхто не заборонить. Журиться, певно, Безпальченко з Катею, шкодують вони, що на свою голову зачепили Максима. Недарма ж Катя вже кілька день ніде не показується, видно, не до того їй, щоб знову шукати собі такого дурника, яким був для неї Максим, спіткнулася на ньому.

Проте, Максимові таки довелося побачити Катю. Вона йшла вулицею, міцно вчепившись за учителеву зігнуту руку, ніби боялася, що як відірветься, то не зможе втриматися на ногах і впаде на хідник.

Володимир Петрович, зрадівши поверненому щастю, сипав солодкаві слова, а Катя їх ковтала. Між ними поновилася дружба — з Катиної ініціятиви. Коли Катя дійшла до висновку, що доцільність вимагає розірвати з Максимом, — на це в неї твердости вистачило. Але після стількох приклонників, що її завсіди оточували, залишитись самій вона не могла. Катя потребувала товариства, чоловічої прихильности, без чого вона справді занміла б і постаріла, не встигнувши як слід розквітнути. До всього цього прилучився ще страх. Батько розповів їй, що Копа, зажурений невдалим сватанням, почав витворювати жахливі речі. Він провадить серед робітників демагогічну аґітацію, викликає у них незадоволення і тим самим шкодить виробництву. Ним уже зацікавились, кому слід (ці слова батько вимовив з особливим притиском), і його напевно заберуть. А покищо він вештається, і його треба стерегтися, бо в такому безнадійному і злісному стані людина може піти на все.

Перебираючи своїх знайомих з метою вибрати серед них такого, з ким би можна було затоваришувати, вона свій вибір зупинила на Володимирі. Від нього можна дізнатися багато чого корисного і цікавого, він може і розважити, з ним не соромно показатися й на люди. Гарно обміркувавши, Катя написала йому листа, запрошуючи його до себе, і Вова, як і сподівалася вона, прискочив одразу. Їм не треба було довго порозумiватися, все стало на своє місце, ніби вони не бачились деякий час з причин, ні від кого незалежних...

Ідучи до кіна, вони всю увагу віддавали одне одному і проминули б Максима, не помітивши його. Але Максим над їхніми вухами кашлянув з такою силою, що вони здригнулися, як від наглого пострілу, обоє разом глянули на нього і, забувши про розмови, кинулися спочатку вбік, а потім просто вздовж вулиці з такою поквапливістю, ніби якстій зустрілися з левом, що виплигнув з-за ґрат. Максимів вигляд, справді, не віщував нічого приємного. Руки зі стисненими кулаками висіли, як довбні, щелепи були зціплені так, ніби перекушував залізо, а з-під лоба визирали люті очі, від погляду яких могло зробитися моторошно кожному. Вова і Катя мали досить підстав триматися від Копи якомога далі.

XI

Збудження робітників, що так бурхливо виникло в їдальні й перекинулося в цехи, завдало керівництву немало клопоту. Секретар партійної організації уживав протизаходів. Він заповів засідання партійного бюра спільно з активом, де голова завкому доповість про ситуацію, що утворилася в заводі, потім Безпальченко складе звіт про працю їдальні, а далі вже піде все своїм річищем.

Далеко не байдужим до збудження був і директор Курдюк. Він мав докладні інформації, де і що відбувалося, які поширилися серед робітників настрої і хто спричинився до розворушення думок. Директора примушувало задумуватись те, що головним привідцем у цій історії був його небіж. Ім'я Максима Копи йому вже доводилося чути не раз, але в нього не було ніякого бажання бачити свого родича. Навпаки, Стефан Гнатович з приємністю не то що не бачив би, а й не чув би про нього, як і взагалі про будьяких своїх рідних. Він був переконаний, що всякі близькі люди користи не дають, а неприємностей від них можна сподіватись завжди. Чутки, плітки, брехні, вигадки поширюються в першу чергу близькими людьми. І що улесливіші вони в вічі, то злостивіші, заздрісніші й підступніші за спиною. На людей покладатися не можна, їх треба стерегтися й завжди сподіватися, що тебе хтось обіллє помиями. До таких переконань Стефан Гнатович дійшов ще за молодих років, ніколи цих принципів своїх не порушував і вважав, що завдяки їм досягав у житті значних успіхів.

Сестрині відвідини занепокоїли були його, і директор побоювався, що вона почне до нього вчащати, а може захоче складати свої візити до дядька й небіж. Стефан Гнатович думав над тим, в який би спосіб заказати рідні до себе дорогу. Але ні сестра, ні небіж не показувалися, не лізли туди, куди їх не просили, і директор пояснив це їхнім гонором, що його ущемив він, поставившись до сестри не зовсім привітно. Якщо це так, то дуже добре. Хай собі ображаються, скільки їм завгодно, хоч аж до такої міри, щоб не хотіли з ним знатися. Можливо, що воно уже так і є, бо, принаймні, Стефанові Гнатовичу ніхто й не натякав, що зворохобив робітників його небіж, а всі говорили лише про молотобійця Копу.

ТРИБУНА У.Н.СОЮЗУ

Рік II — Жовтень — Число 10

Дмитро Галичин

ДІЛА ГОВОРЯТЬ

Громаду в Честер, біля Филаделфії, можна зарахувати до середніх громад, коли мова про кількість мешканців українського походження. Коли ж знову мова про діла і про працю, яку ця громада виконала досі й виконує тепер, то вона може послужити прикладом навіть для великих громад. Прийшов я до такого висновку, будучи там на 38-літнім ювілею 156-го Відділу УНСоюзу, який був одночасно 38-літнім ювілеєм цілого зорганізованого життя цієї громади.

Перше, що там впадало Вам ввічі на бенкеті, це не тільки обставина, що велика заля місцевого Народного Дому була вщерть виповнена гістьми, але — і це значно важніше, — що більшість з тих гостей походило з родженої тут молоді, а головно тієї, що зорганізована в рядах місцевих Відділів УНСоюзу, а зокрема Від. 156-го, який був господарем згаданого ювілею.

Звичайно так буває, що молодь можна скоріше зустрінути на балях, на танцях, які нераз відбуваються на закінчення ювілейного бенкету. В цім випадку вона була чисельно заступлена вже на самім бенкеті. Що більше, вона не тільки була приявна на бенкеті, але і допомагала його влаштувати та підготовити. Тому треба з признанням зазначити, що українці з Честер становлять один з нечисленних винятків, коли мова про їхню молодь та про її зацікавлення громадськими справами.

Друга подія, про яку треба згадати і яка так добре характеризує значення УНСоюзу в розбудові громадського життя, це те, що 38-ліття оснування Відділу УНСоюзу, було одночасно 38-літтям властивого з о р г анізованого життя усеї громади. Це є та гармонія, співпраця, ідейне поєднання союзового і громадського життя, яке так виразно проявляється в Честерській громаді, а якого не добачується нераз у більших громадах, чи радше не хочеться бачити того, що УНСоюз своїми Відділами і своїми членами творив і творить із цілою громадою одну цілість, одно спільне зорганізоване тіло, яке надає розгону усьому розвиткові кожної поодинокої громади. Честерська громада це бачить і відповідно це оцінює.

Цей факт веде нас до третьої події, яка є характеристичною для честерської громади, а саме: повна і згідлива співпраця всіх місцевих організацій. Ця гармонійна співпраця видає знову, під кожним оглядом, такі результати, яких могла б їй позаздрити не одна велика громада.

Цих кілька завваг не призначені для хвальби згаданої ґромади, а тільки для сконстатування деяких фактів, які повинні б лягти в основу діяльности неодної навіть великої громади. Ці факти такі:

Велика кількість як родженої тут молоді, так і цеї, що недавно приїхала, бере живу участь у розбудові місцевого громадського життя.

Усі місцеві організації співпрацюють в єдності та гармонії для загального добра української спільноти, та взагалі для українського народу.

Є велике розуміння значення і ваги УНСоюзу в минулій, теперішній, та будучій розбудові всього громадського життя, а місцеві провідники, між якими знаходимо давніх і недавно прибулих імігрантів та роджену тут молодь, що разом творять один, активний гармонійний провід, цей факт значення УНСоюзу належно оцінюють. Тому тільки побажати б, щоб за прикладом згаданої громади пішли інші громади, а тоді наше життя поплило б іншим руслом, воно напевно піднеслося б на вищий щабель поступу.

38-річчя Української Союзової Громади в Честер, Па.

В червні 1918 р. 15 громадян у Честер-Схід, Па., рішили основувати відділ УНСоюзу. Так постала перша українська установа у тій місцевості, перші початки організованого громадського життя у Честер-Схід. Згодом, у 1928-му році Відділ дає почин організації школи українознавства та започатковує оснування Української Громади (Українська Ліґа) і відділу Союзу Українок. Всі активні члени, свідомі громадяни, об'єднані у 156. Відділі УНС ім. Тараса Шевченка, двиґали впродовж 38-мох років весь тягар громадської праці. Дружньо зі собою співпрацювали вище згадані товариства — тому й дорібок є значний. Мають вони власний Народний Дім, зорганізоване наше громадське життя. Біля 13 тисяч долярів за час своєї діяльности виплатили товариства титулом підмог для своїх членів, чи як добровільні датки на громадські потреби. Прочитуючи давні протоколи з місячних зборів Відділу, часто зустрічаємо згадки про Україну, про наші визвольні змагання, про допомогу інвалідам УГА, про Рідну Школу у Львові, про збірки і датки на цю ціль, про допомогу потерпівшим від польської пацифікації, про Карпатську Україну і датки на наші визвольні змагання. Коротко кажучи, всі переживання нашого народу живим відгомоном відбились на місячних зборах Відділу, а члени живо на це реаґували. Згодом, коли тисячі наших людей опинилися на еміграції у Західній Европі, Честер-Схід належить до тих громад, що перші відгукнулись на їхні потреби, бо в перших днях оснування ЗУАДК-у вплатив на допомогу скитальцям 1,000 (тисячу) долярів та вплачує щорічні вкладки і датки. Громадяни підписували ашуранси та опікувалися новопробулими.

Маючи такі гарні осяги у громадській праці, рішено влаштувати в цьому році бенкет. Та щоби закріпити в пам'яті минуле і дати молодому поколінню короткий перегляд громадської праці, видруковано брошуру, в якій коротко зібрано все те, що відноситься до діяльности українських товариств у Честер-Схід. Так підготовано відзначення 38-мої річниці 156 Відділу УНС, що було рівночасно й ювілеєм всієї громади.

В дні 14 жовтня 1956 у просторій залі Народного Дому при вулицях Четвертій і Ворд зібралось біля 300 громадян. Переважали молоді обличчя. Програму започатковано відспіванням американського гимну та молитвою Отченаш, що їх відспівала пані М. Значко, при фортепяновім акомпаніяменті п. Марії Веллек. Зібраних гостей привітав голова комітету п. Микола Муляр, та згадав тих членів, що відійшли у вічність. Дальша програма відбувалась під проводом товстмайстра п. Миколи Єдинака.

При гарно накритих столах, заквітчаних великими китицями квітів, засіли гості. Скоро витворилась приємна товариська атмосфера. Цілий бенкет був переплітаний промовами та мистецькими виступами дітвори. В перервах приґравала музика (квартет). Участь у цьому бенкеті від УНСоюзу взяли: головний предсідник Д. Галичин, голова ККомісії д-р В. Галан, головна радна п. О. Штогрин, організатор І. Скочиляс. Від УККомітету був присутній

(Закінчення на стор. 4-гій)

ЧЛЕНИ-ОСНОВНИКИ 156-го ВІДДІЛУ УНС в ЧЕСТЕР

Трьох із 15 членів-основників 156-го Відділу УНС в Честер-Схід, Па., (від ліва). Михайло Яцик, Яцко Тапик, Микола Іцук.

НЕЗАБУТНІЙ СОЮЗОВЕЦЬ

Іван Павловський — один з найбільш заслужених секретарів Відділів УНСоюзу, якого втратила українська спільнота з його смертю 20-го жовтня ц. р. Покійний був довголітнім секретарем 230 Відділу УНС в Йонгставні, Огайо, і мав великі успіхи в організаційній праці, здобувши в ній багато відзначень. Був кілька разів делеґатом на головні конвенції УНС та загальновідомим і респектованим народним діячем. Членом УНС був Покійний від 1918 р. Походив із с. Гніздичів, Жидачівського пов. в Західній Україні. Його ім'я назавжди записане його ділами в історії УНС та американсько-української спільноти.

Іван Павловський

Г. Герман

ЛИСТИ

УНСоюз — це демократична інституція і тому, мабуть, люди пишуть залюбки до головної канцелярії. Пишуть в різних справах, навіть в своїх особистих, які не мають нічого спільного з організацією. Нас цікавлять у першу чергу листи в справах УНСоюзу і тому про ці листи треба насамперед згадати.

Отже пишуть про те, як поліпшити організацію, при чому часом критикують УНСоюз і „Свободу", часом ставлять до організації такі вимоги, яких не можливо задовольнити. З листів виходить, що не завжди добре бути мільйонером, бо ці мільйони, що має УНСоюз, журять людей і не раз викликують в них дивні почуття: „Чому не вживаєте ці мільйони на користь народу? Чому не маєте українських шпиталів і високих шкіл, замість переховувати 18 мільйонів „під матерацом"? Чому берете надалі вкладки від старих членів, коли маєте стільки мільйонів? Чому не дасте безплатних вакацій на „Союзівці" старим членам? Чому не приймаєте членів безплатно до Дому Старців? Чому жебраєте на „Веселку"?!"

Дармащо державні асекураційні закони, та й здоровий розум, не дозволяють рискувати мільйонами, що їх нарід зложив, деяким людям ці мільйони зганяють сон з очей. Замість тішитись і радіти тим, що УНСоюз є солідною організацією і має запоруку на виплату своїх зобов'язань в випадку смерти членів, вони хотіли б спекулювати цією запорукою.

Запитує один з кандидатів на члена, скільки дивіденди Союз обіцяє йому, бо асекураційні компанії роблять такі обіцянки. Шкода втратити майбутнього члена, але дивіденди не може обіцяти ніяке підприємство, бо дивіденда узалежнена від майбутніх непредвиджених зисків. Коли ж якась фірма обіцяє дивіденду, то обіцяє в такій формі, щоб ніхто опісля не потягнув її за слово.

Дістаємо теж заяву від члена, що він зрікається членства в УНСоюзі, бо не дістав такої дивіденди, яку платять асекураційні компанії. Може вони платять вищу дивіденду, а може не платять. Асекураційні видавництва подають, що приблизно половина асекураційних компаній не платять дивіденди. Але вкладки компаній, які платять дивіденду, значно вищі в порівнянні з вкладками членів УНСоюзу. Чи це не наглядний доказ, що дивідендою приманюється членів, щоб вони цю дивіденду наперед оплатили високими вкладками?

Призадумавшись над такими і подібними листами, виринає в нас питання: в яких цілях основано УНСоюз? Чи на те, щоб платити дивіденду? Першою ціллю було „з'єднати українських емігрантів і їхніх нащадків", а другою ціллю було „нести допомогу членам і українській справі". УНСоюз виконував ці завдання від 62 років і виконує їх постійно. В порівнянні з мастками асекураційних компаній, масток УНСоюзу може виглядати мізерно. Але УНС несе допомогу членам і українській справі, та й платить дивіденду, відповідну до своїх зисків. Можна лише подивляти українську іміґрацію за це, що вона вміла розбудувати УНСоюз до 71 тисяч членів і 18 мільйонів долярів майна, всупереч конкуренції чужих та й, часом, несвідомості своїх.

УНСОЮЗ І ВИБОРИ

Весь американський нарід, і ми з ним, є тепер у самому розгарі передвиборчої кампанії, яка закінчиться за один тиждень виборами найвищих представників нашої екзекутивної і законодатної влади. На кожний із цих відповідальних постів є, звичайно, два кандидати: один демократичний і один републіканський. Тим часом, ми можемо вибрати тільки по одному, отже виникає питання: на кого голосувати і кого вибирати? Багато членів Українського Народного Союзу хотіли б почути в цій справі й думку свого Головного Уряду та свого органу.

Відповідь УНСоюзу і „Свободи" коротка: доконче голосуйте, а щодо вибору, то вибирайте того, кого Вам підказує Ваше власне сумління і Ваше власне переконання. Таке було становище УНСоюзу і „Свободи" в усіх дотеперішніх виборах, таке є тепер і таке повинно залишитись у майбутньому.

Справа цілком проста. Український Народний Союз, не зважаючи на індивідуальний склад його уряду, як і „Свобода", не зважаючи на індивідуальний її редакційний склад, не є ані демократичними, ані републіканськими в партійному розумінні, хоч є і демократичними і републіканськими у своєму персональному складі. І в Головному Уряді УНС, і в Редакції „Свободи", як і серед членів УНСоюзу і читачів „Свободи" є і републіканці і демократи, отже, коли мова про партійність, УНСоюз і „Свобода" є демократично-републіканською мініятурою країни. Головний Уряд УНСоюзу не вибирається за партійним складом, як і за партійними переконаннями не добирається членів Редакції „Свободи", і тим самим вони, як такі, не мають в партійних справах жадних повновластей. Але це теж не ставить їм жадних обмежень щодо їхньої індивідуальної активности і тільки індивідуально вони анґажуються в кожній передвиборчій активності. При цьому треба підкреслити, що ця індивідуальна активність поодиноких членів Головного Уряду УНСоюзу в політичних партіях та в передвиборчих кампаніях не тільки що в нічому не порушує їхніх обов'язків та зобов'язань відносно УНСоюзу і його членства, але ще й навпаки, вона приносить велику користь як організації, так і загальній українській справі. Бо ж і саме цю українську справу та її добро вони й мають на увазі в своїй партійно-політичній активності. На це можна б навести багато переконливих доказів. Проте, УНСоюз, як організація, чи „Свобода", як газета, зберігають у цій активності повну невтральність, чи — радше — намагаються, по своїй совісті і по своєму найглибшому переконанні, зберегти повну об'єктивність, інформуючи своїх членів об'єктивно про розвиток передвиборчої кампанії та підкреслюючи позитивні чи неґативні сторінки обидвох партій і її кандидатів.

Іншими словами, коли б Ви спитали будь-кого з членів Головного Уряду УНС чи Редакції „Свободи" на кого він, такий-то і такий громадянин, буде голосувати, то він, очевидно, дав би Вам відповідь та й вияснив би, чому саме він буде голосувати на свого кандидата. Але, коли б про це саме Ви спитали його, як члена Головного Уряду УНС чи Редакції „Свободи", то він Вам напевно відповість так, як відповідав п. Г. Герман, головний секретар, делеґатам на останній конвенції УНСоюзу у Вашинґтоні: „юз юр овн джаджмент" — вживайте свого власного розуму, або — як на подібні запити делеґатів відповідав головний контролер інж. Степан Куропась: „робіть так, аби було добре".

Отже, якщо хто інтересується та хоче знати становище Головного Уряду УНС в теперішніх виборах, воно, як сказано вгорі: голосуйте згідно з Вашим власним сумлінням і розумом, але доконче голосуйте! Право на вільний вибір уряду країни, того „уряду народу, через нарід і для народу", є нашим найбільшим правом і найціннішим скарбом, за здобуття і збереження яких кожна людина повинна бути готова принести навіть найвищу жертву і заплатити найвищу ціну, бо ціну свого життя. Ми це право маємо і наш обов'язок з нього скористати в день виборів, у вівторок, 6-го листопада.

„ГОРДІСТЮ УКРАЇНЦІВ ВСЬОГО СВІТУ" — НАЗИВАЮТЬ АМЕРИКАНЦІ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ! „УКРАЇНСЬКОЮ ЗАМОРСЬКОЮ ТВЕРДИНЕЮ" — ВВАЖАЮТЬ ЙОГО УКРАЇНЦІ У СВІТІ! ЗМІЦНЮЙМО І РОЗБУДОВУЙМО ЩЕ БІЛЬШЕ ЦЮ НАШУ ТВЕРДИНЮ, ЗБІЛЬШУЙМО ЦЮ НАШУ ГОРДІСТЬ! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(16)

Треба любити свою мову, а з нею й тих, що цією мовою говорять. А хто ж вони і де вони ті рідні брати і сестри, що говорять одною і тою самою українською мовою?

А ось заливається гіркими сльозами українець-солдат над безлюдним берегом океану біля Владивостоку, чи бродячи по снігах Сахаліну. А на його Україні рідній, там над Дніпром, доля наша хіба по степах гуляє і з буйним вітром розмовляє, бо нарід наш, темний і несвідомий, клонить голову перед царським ідолом. Чому ж це так?

Це питання, над яким ми у теперішніх часах можемо спокійно й одверто застановитися тільки тут, на вільній американській землі, бо там, на рідній Україні, жандарми закували б того, хто посмів би поставити нашому бідному народові такий запит. Тому саме це наш обов'язок — пояснити Америці й світові, що рідна Україна наша над Дніпром закута в кайдани. Що той нарід, що дав світло Христової науки північним народам, сьогодні, наприкінці 19 століття, не може навіть мати одної газети своєю рідною українською мовою, та що там, на Великій Україні, дикий варвар з півночі „з собачою мордою в червоній рубасі рие, наче та свиня, наші могили" і викидає з них кості наших прадідів.

А наша Галичина? Колись предки наші весело там жили. А сьогодні: не стало там вівса, не стало для нашого лемка навіть кори на хліб, бо пани забрали ліси; опустіли поля і люд преться до Америки.

А Закарпаття? Інтеліґенція і священство перейшли в мадярський табір і служать на розмноження мадярів. Зі свічкою не можна знайти такого, щоб хоч назвав себе „русин". А селянин наш, бідний і обідраний, тільки на Великдень їсть вівсяну паску.

А Буковина? І там та сама чудова українська мова і там та сама гірка доля. І там наш гуцул хіба тільки облизує діжу з бриндзі, яку забрали на пироги румунські цигани і наші „тверді" з — консисторії. Там ренеґат — православний митрополит Морар Андрієвич — видає до духовенства обіжник, в якім заказує йому читати газети, книжки і брошури, видавані українською мовою.[4]

І чи не важкий хрест несе український нарід? Та, падаючи під тим хрестом, крізь сльози говорить: Вірую і жду воскресення мертвих.[5] Вірю, що прийде визволення поневоленого українського народу. Вірю в те — як вірю в Бога!

Політика ворогів нашого народу розділила наш нарід. Але тут, на американській землі, треба нам себе пізнати і подати руки до праці — брат братові. І тоді американська Україна буде рости, кріпитись одною великою вірою у воскресення України з-над Дніпра і Дністра, від Карпат до Кавказу. І прийде хвиля, коли брати наші з рідного краю крикнуть до нас:

Приходіть, українські козаки з вільної землі, з-за моря, битися за свободу прадідної землі. Поможіть нам! („Свобода", ч. 42, 1894).

В такім дусі — пише „Свобода" — буде віднині виховуватися в Америці українське покоління, набираючи того духа з такої української історії, яка не написана і не видана під оком поліційної московської чи якої іншої ворожої цензури, але яка була списувана віками українською кров'ю. Та історія нас переконає, що пролита українська кров не пішла намарно, що прийде час, коли ті всі наші муки будуть нагороджені, коли слава наша понесеться водами Дніпра, Дністра, Буга і Сяну, коли дух волі понесеться з шумом лісів карпатських, а тоді: старий Київ облечеться в давню славу, а преподобний Нестор встане зо свого гробу і допише останню сторінку своєї історії: І нині Україна свобідна.[6]

СОБОРНІСТЬ У ПРАКТИЦІ

а. Українці в Бразилії

Як же ж допомагати отій святій справі звідси, з Америки? Таж треба в першу чергу збирати наш нарід докупи, об'єднувати його біля нашої ідеї.

І тому несеться відозва „Свободи" до Наших Братів у Бразилії,[7] отих перших вигнанців з рідної землі, що перші виїхали в далекий світ і ще досі там без опіки. Висилаємо числа „Свободи" задарма на всі відомі адреси наших письменних людей у Бразилії, бо:

Так ми хотіли б, щоб вони не забували своєї мови і віри, щоб читали українські газети і книжки, щоб ходили до української церкви і дітей своїх по-українськи навчали.

А потім іде довгими літами постійна рубрика в „Свободі" п. з. „Вісті з Бразилії",[8] де наші іміґранти змальовують довгу низку картин з бразилійсько-української трагедії. Вісті ті починаються таким листом о. Кизими:

> Вже наші колоністи починають по гіркій біді приходити до себе. Дочекалися попрохи кукурудзи і гарної фасолі — от і все. Але вже з голоду не будуть гинути, як гинули. Багато, дуже багато наших людей вигинуло, а що дітей пропало в руках бразилійців, то один Бог знає! Тати і мами продавали свої діти за кілька мільрейсів, або за трохи муки, а що жінок і дівчат пішло на злу дорогу, то не перерахував би!

Лист чорний, дуже чорний. Тому о. Бончевський, друкуючи його, не хотів ніяк повірити, щоб було так зле. Друкуючи листи наших селян, що в усім нещасті добачають тільки таку розв'язку, що „то така воля Божа!" — він радить їм іти за іміґрантами інших народів, що вміли вибиватись, використовуючи й найтяжчі обставини життя.

Або такий допис: „Ми дістали те, чого нам бракувало: лісу і землі. То вже досить маємо, на чім працювати — пише наш селянин з Бразилії. — Але нема нічого готового, треба на все старатися наново. Все облітає, що ми привезли з собою, до останнього. А втриматися не легко, бо: небагато знали ми, пощо ми їхали. Ми не були такі мудрі. Знали тільки, що в вітчизні не могли утриматися, та треба втікати в світ за море. І гірко ошукався той, хто собі обіцяв за морем золоту гору лупати і ховати та збивати в торбу, або готові пироги та розкіш".

„Але не один в краю служив, не мав кутика, — як пишеться в іншім листі, — а тут пан, має ліс, поле, дерево й вродилося дещо".

В іншім знову: „Вродилася тільки чорна фасоля і кукурудза та дещо з городовини. Жита і пшениці ще нема. Нема питльованого хліба, тільки на жорнах мелемо кукурудзу і печімо хліб. Як би так у Варяжі (це пишуть з Сокальщини — Ред.) побачили, що мешкаємо в буді і хліб з кукурудзи їмо, то б то насміялися з нас! Та ми тим не журимося".

Отак на сторінках „Свободи" виливали свої почування наші брати з Бразилії, описуючи свої осяги, кожну свою нову церкву чи школу, як і те, що так трудно описати, як то прибували перші наші священики і як у відвічнім лісі голосили слово Боже та як українське серце переймалося тоді радістю.

Зі „Свободи" йшли всі остороги для тих, що живуть у Бразилії, чи тих, що туди хотіли їхати. Звідси через „Свободу" інформовано наших українців, які жили в бразилійських пралісах, що „Бразилії грозить революція!", що бразилійські гроші падають, що „Парана не веде вже колонізації", що бразилійські епископи за намовою польських священиків не допускають українських священиків, які з краю везуть для них книжки. „Свобода" заповідає їм і те, що везуть їм насіння, якого там не знають. Це була привезена українським селянам до Бразилії гречка, якої там перше не знали, а яка дає річно три збори! Звідси повідомлено бразилійських українців, як поляки будують нову Польщу в Парані, а разом з тим подавано, де і які є українські колонії, щоб наш нарід там себе пізнав і з собою в зв'язку був.

[4] Там же, ч. 15, 1894.
[5] Там же, ч. 10, 1894.
[6] Там же, ч. 1, 1895.

Д-р Ярослав Падох

ПОТРІБНА ФАХОВА ПОРАДА

Говорити про те, що українці прив'язують дуже мало ваги до обезпеченевої справи, значить говорити про загально відомий і безспірний факт. Мимо понад шістдесятилітнього існування нашого Союзу, мимо його довголітньої освідомної роботи на полі обезпечення, мимо прямо несамовитого розвитку обезпечення в цілім світі, а передовсім в нашім краю, наша національна громада ще не зрозуміла значення обезпечення і його поважно не трактує. Адже ж коли б почислити наших земляків в цім краю й додати разом число всіх членів усіх українських обезпеченевих установ, тоді ледви чи виявиться, що бодай що десятий наш земляк належить до одного з наших обезпеченевих товариств. А чимало з членів належить водночас до двох чи більше установ і в цей спосіб позірно збільшує число обезпечених у наших організаціях.

А втім, не тільки в самім числі справа. Більш від числа говорить про зрозуміння ваги обезпечення число поліс та їх висота. Тільки перечисливши поліси та поділивши обезпеченеві суми на голови наших земляків можна б дійти до справжнього й реального визначення ступня, в якім вони розуміють вагу асекурації. Ця проба вийшла б для нас куди гірше, як само зісумування числа обезпечених земляків. Бо відомо не тільки союзовим діячам, що велика більшість поліс виданих нашими обозпеченевими товариствами, є на мінімальну суму п'ятьсот долярів, отже на суму, на яку більші американські компанії вже здавна не виставляють поліс. В чужих компаніях є майже правилом, що обезпечений бере полісу бодай на три тисячі долярів, отже на квоту шість разів більшу від поліси в українській установі!

Певним оптимізмом могла б сповняти свідомість, що деяка частина українців є обезпечена в приватних обезпеченевих компаніях. Одні з уваги на висоту квоти обезпечення, якої не могли одержати в братській обезпеченевій установі, другі з причини неналежного доцінювання корисности обезпечення власне у власній установі.

Мандруючи в останніх трьох місяцях по домах українських родин у нюйоркській метрополітальній окрузі, мені прийшлося ствердити в розмовах на обезпеченеві теми з пару сотками наших земляків, що назагал число українців обезпечених в чужих установах є невелике. Тільки малий відсоток є обезпечений взагалі, а багато менше є обезпечених у чужих компаніях. Але все таки чимало їх має поліси, видані чужими організаціями. Причини того торкнуся іншим разом. Тут хочу тільки підкреслити одну дуже важливу справу, яка має не тільки приватне, але і громадське значення.

Зустрічаючись з полісами, виданими нашим землякам чужими компаніями, я ствердив два важливі факти які на диво часто повторюються. Один — це висота премій, тобто вкладок, що їх обезпечений платить за куплену полісу. З великим здивуванням я ствердив не раз і не двічі, що наші земляки купили поліси ідентичні, як ті, що їх вони могли дістати в нашім Союзі, за ціну куди вищу, як та, як її побирає Союз. Звичайно, кожний може розпоряджати своїми грішми, як собі сам бажає. Але якже незвичайним є в світі бизнесу (а обезпечення є в своїй засаді бизнесовою орудкою) робити бизнес, і то розрахований на двадцять і більше років, не перевіривши його вартости.— Адже ж ніхто з нас не купить убрання чи якогонебудь господарського приладдя, не перевіривши раніше ціни бодай в двох-трьох крамницях чи складах. Чому наші земляки беруть на себе довголітні зобов'язання і не перевірять раніше, чи варто їх на себе брати, залишиться на все їхньою таємницею. Коли я в поодиноких випадках порівнював вкладки, зв'язані з їх полісами, з вкладками, які обов'язують в УНСоюзі, я часто бачив жаль у власників тих поліс і чув нарікання на те, що вони так необачно пішли на чужу намову. І можна тільки дивуватись силі переконування чужого аґента, якого наш земляк не рідко розуміє як слід, коли так воно важко нашому аґентові переконати нашого земляка щодо поліси в своїй рідній установі.

Ще прикрішою справою буває те, що наші земляки часто не розуміють як слід змісту купленої поліси і платять довгими роками вкладки на ту полісу, зв'язуючи з нею фальшиві надії. Часто причиною тут їх недостаточе знання англійської мови, а часто неточної інформації асекураційних аґентів, які роблять обіцянки, що їх не мають права робити і яких ніяка компанія не всилі додержати.

Ось тільки послухайте про два випадки, які мені стали відомі саме минулого місяця. Коли я відвідав одного молодого чоловіка, батька трох малих дітей, і запропонував йому обезпечити діти на студійні поліси, він відповів мені, що я, на жаль, спізнився, бо він вже договорився з аґенткою відомої великої асекураційної компанії й то саме щодо студійної поліси. І найближчому часі він має одержати від неї полісу на 15,000 долярів, які будуть виплачені в трьох ратах, після того, як його діти закінчать вісімнадцять років життя. Я вже з жалем зібрався його попращати, але ще з цікавости спитався його про висоту вкладки. І тоді я із найвищим зчудованням довідався, що його місячна вкладка на цілу полісу має виносити тільки сім долярів. Після того, як я вияснив землякові, що він не може дістати такої поліси навіть за п'ять разів більшу вкладку, він насторожився і згодом дякував мені за осторогу, бо в наступній розмові з аґенткою переконався, що вона його інформує помилково.

Ще більш болючий випадок трапився з чужою полісою іншому нашому землякові, знайомому мені ще з Европи. Він був уже купив і одержав полісу ніби каледжову, за яку вже й заплатив першу квартальну рату в висоті 39 долярів й то, по його інформаціям, на 20,000 долярів. Коли я висловив недовір'я до такого нечувано корисного бизнесу, мій знайомий приніс мені свою полісу, з якої при моїй помочі довідався вперше, що то є поліса платна до 85 року його життя і нічого не має спільного з забезпеченням коштів каледжу його малої донечки. — Земляк присягався, що агент компанії свідомо інформував його невірно, але як там на ділі було, мені не відомо, бо він, тобто мій знайомий, не орудує свобідно англійською мовою, тому міг багато дечого з розмови з аґентом не розуміти.

Та незалежно від того, як воно на ділі було, з тих тільки двох наведених прикладів для нашої громади повинно бути ясним, що коли хтось і рішиться з тих чи інших причин взяти полісу в чужій компанії, повинен раніше засягнути фахової поради, і то не в даного аґента, який є фінансово заінтересований в продажі поліси, але в людини, яка в тім бизнесі не має ніякого особистого інтересу і яка добре розуміється на ділі. Без такої поради та фахової помочі ніхто з нас не купить ні дому, ні навіть дешевої парцелі землі. Не слід того робити так само у випадку купна поліси, зокрема, коли її купується у невідомій компанії і від невідомого аґента. А то, буває, що наука, подана запізно, коштує солені гроші, а ті, які мали скористати з обезпечення, ніякої користи з нього мати не будуть.

38-річчя Української Союзової Громади в Честер, Па.

(Закінчення зі ст. 3-ої).

його касир адвокат М. Пізнак, заст. гол. предс. УНСоюзу, від мейора міста відпоручник п. Прайс.

Зараз на початку бенкету виступив з короткою промовою предсідник 156 Відділу, його член-основник Микола Іщук. Він висловив радість, що минулий час не прогайновано, але створено установи, які принесли користь громадянству. Та всі ті громадські осяги — говорив він — є лише тому, що постала в Америці установа, яка спрямувала наше життя на правильний шлях самодопомоги в ім'я любови ближнього. Це нас кріпило, це нас гуртувало і переконувало, що в єдності сила. Такою першою установою став УНСоюз, що побіч нашого церковного життя, єднав, кріпив і вказував правильний шлях нашого громадського життя. Діяльність та осяги УНСоюзу дають найкраще свідоцтво правді про всі шляхетні дії цієї найбільшої чисельно і найбагатшої матеріяльно нашої установи. При тій нагоді складає він подяку УНСоюзові за все добро, що ця установа зробила для українського народу і його справи.

Другим з черги, що як співгосподар бенкету вітав присутніх, був Микола Муляр, голова Громади. Він зазначив, що Громада зорганізувалася завдяки 156. Відділові УНСоюзу, у тісній співпраці минали літа і на будуче така співпраця буде, бо це дає позитивні осяги. Від 15 Відділу Союзу Українок зложено письмовий привіт. У ньому ствердження, що відділ цей зорганізували членкині УНСоюзу та досі між ними і Відділом УНСоюзу є повна співпраця. Українська жінка вміє оцінити працю УНСоюзу для добра нашого народу, тому приводить вона свою дитину, як члена УНСоюзу, вказуючи їй: „дивись дитино, це установа, яка все була вірна засадам американської свободи, послідовно і стало обороняла права українського народу та нашу національну справу; будь і ти, дитино, вірна тим засадам".

Від мейора міста вітав зібраних рад. Прайс, висловлюючи признання за громадську працю і велику моральну вартість наших установ і громадян.

Про початки та діяльність товариств у Честері говорив І. Скочиляс. Зокрема згадав він про присутніх на залі трьох членів основників, Миколу Іщука, Яцка Ташика та Михайла Яцика. Четвертий з живучих Іван Чопик перебуває у Кліфтон Гайтс, а п'ятий, Василь Яцик, перебуває тепер у Галичині. На залі був присутній його син, що у громадській праці іде слідами свого батька. Це ті, що залишилися з 15-ти перших основників 156 Відділу УНС.

Головну промову на бенкеті виголосив гол. предс. УНСоюзу п. Дмитро Галичин. Спершу представив він ту велику культурну працю, що її переводить УНС в користь українського народу. Окрему ролю грають курси українознавства, що стають переломовою подією в багатьох молодих людей, вони віднаходять найцінніший скарб для нації, бо повертають її тут родженого українця як свідомого члена своєї громади. Дитяча література, журнал „Веселка" стають „свшан-зіллям" для дітючих душ та спрямовують їх на службу своєму народові. Видання книжок англійською мовою, зокрема книжки професора Меннінґа, викликали переворот у думках і поняттях американців про Україну та її справу. Крім того, УНС проводить і двигає головний тягар громадської праці. Для прикладу наводить бесідник, що 54 центральні установи, які входять в склад УККомітету, вплатили впродовж минулого року на вдержання цієї репрезентації 3.800 долярів, коли в тому самому часі УНСоюз сам вплатив 16.000 долярів. Ще більш успішна праця УНС в майбутньому — це залежить від кожного з нас. Збільшуймо ряди членства, щоб Союз мав на ким оператися. Збільшене членство в УНСоюзі вийде на користь кожного з його членів та всього українського народу — закінчує свою промову.

Д-р В. Ґалан у своїй промові закликав вести працю зорганізовано та збільшувати членство, а також допомагати потребуючим.

Пані Штогрин говорила про громадську працю жінки-українки та про це, що УНСоюз започаткував і допоміг зорганізувати в Америці Союз Українок. Праця в УНСоюзі є почесною, а бути членом в УНСоюзі є громадським обов'язком — закінчує бесідниця свою промову.

Кінцеву промову виголосив адв. Мих. Пізнак. Говорив про значення і красу української мови, про наші домагання до уряду у Вашинґтоні, бо оборона українських прав лежить в інтересі Америки і цілого вільного світу. Українська справа це питання, яке мусить допомогти розв'язати Америка, щоби визволити український нарід та усунути в світі насильство і тиранію. Говорив про вплив американської публічної опінії та нашу участь у тому. Прийде час, що буде вільна Україна, а ми вдаримося у груди, що гідно сповняли наші громадські обов'язки та по нашій спромозі причинились до її визволення — закінчує свою промову.

Промови були переплітані виступами дітвори. Виступали тут роджені діти членів УНСоюзу: Ґльорія Єдинак та Дорота Яцик, що відограли на фортепіяні декілька арій. Крім того Женет Трач, під звуки фортепіяну, відтанцювала танок. Цим малим дітям предсідник 156 Відділу вручив гарні подарунки, закуплені громадським комітетом.

Закінчено бенкет відспіванням українського національного гимну.

Після бенкету деякі члени започаткували акцію збільшення членства, вписуючи свої діти до УНСоюзу. Подаємо імена трьох перших дітей: Іван Бера, Катерина Бера, Марта Олійник.

Після Бенкету представники УНСоюзу та місцеві проводи товариств відбули окремі наради.

Іван Скочиляс

Степан Куропась

Із союзової активности в Шикаґо

Десята частина УНСоюзу сконцентрована в районі Шикаґа. Звичайно, що й активність цієї громади на союзовому відтинку повинна дати десяту частину всього життя. На жаль, так воно з різних причин не є. Союз бо здав деякі позиції, які він довгими роками займав.

Активність союзовців на певно не менша від тієї в Ню Йорку, Клівленді чи деінде Але хто має зібрати все те чим живе союзове Шикаґо? Хто має зайти до українських хат? Хто має йти на всі імпрези, яких так багато!?

Шикаґо лежить на перехресті, де розходяться шляхи широкії! Тому, куди хто їде, Шикаґа не минає. З кінцем вересня заїхав до Шикаґо по дорозі „з Канади в Канаду" головний контролер УНСоюзу інж. В. Коссар. Приємно було в товаристві б. командира 5-ої бриґади говорити на союзові і українські теми. Інж. Коссар всеціло відданий тепер справі УНСоюзу, веде величезний архів і переписку союзову і все возить із собою. Через те й баґажник в його Шевролеті повний. Приїхала з ним й його гарна доня, яка виросла в Канаді, точніше у Вінніпеґу, і це перша її велика тура автом. Властиво, вона й везла батька, а не навпаки. Ствердити треба, що по-українськи говорить вона бездоганно, а легкий вінніпезький акцент надає цій мові ще відповідного чару.

Інж. Коссар твердить, що будучність УНСоюзу в Канаді лежить на Заході, у степових провінціях. Їхав він до Торонта, щоби ще раз „взяти" Канаду „із флангу" і звідти піти на Захід у своїй організаційній праці для УНСоюзу.

Що є найбільшою перешкодою в організаційній праці — питав я? Простори, страшні канадійські простори, для яких треба дуже багато часу — пояснював інж. Коссар. Однак, Канада, союзова Канада, поборює ті простори і є теж вже десятою частиною УНСоюзу.

До дальшої активности треба зарахувати сходини 35-го Відділу УНСоюзу. Це були звичайні місячні збори, з рефератом. З цими зборами були получені збори Народного Дому, на яких вибрано нову управу з п. Петром Пуцилом на чолі.

Союзовці заповнили теж гостинну хату секретаря 114 Відділу, інж. В. Бережана, з нагоди одруження його сина Бориса. Прийшли не лише куми (крім тих з Дітройту), але й приятелі. Прийняття для гостей було дуже старанно підготоване і подане. Одиноким недоліком було хіба те, що однорічний ювілят попереднього дня впав з гойданки і подряпав собі лице, але це йому зовсім не перешкаджало взяти живу участь в бенкеті і забаві з дітьми.

В ловецькому бенкеті, що носив назву „Олень на дико", взяли союзовці участь на 99%. Бенкет влаштував Український Золотий Хрест і вкінці олень, що цілу зиму перележав в „діп фрізер", дочекався свого призначення. Організатор УНСоюзу п. Микола Ткачук, що минулого року взяв участь у виправі на оленя у Гейворт, Віс., подарував його Золотому Хрестові. „Олень на дико" дав успіх фінансовий, але бракувало ловецької програми і анекдот, яких ловецьке товариство не доставило, хоч обіцяло.

Дім Відділів УНСоюзу гостював одної неділі в жовтні кандидата на конґресмена з 4-го виборчого округу, п. Михайла Ґінка. Це молодий адвокат українського роду, що має добрі шанси бути першим конґресменом українського роду в Вашинґтоні. В його виборчій окрузі українців майже нема, але окремий громадський комітет, зложений теж із союзовців, плянує кілька виступів в його дистрикті, які допоможуть п. Ґінкові. Ред. Семчишин, що промовляв на бенкеті іменем комітету, говорив, що ми, українці, не можемо за прикладом римлян справляти лише бенкети, а опісля, як вже запізно, кричати, що „Ганнібаль перед воротами". Треба помогти п. Ґінкові, бо він українського роду. Зібрано на бенкеті 100 дол. на виборчу акцію.

Під знаком золотого ювілею живе тепер союзове Шикаґо. Братство св. Миколая, 106-ий Відділ УНСоюзу, це перший союзовий Відділ, що постав в Шикаґо в червні 1906-го року. Ювілейне торжество з нагоди 50-ліття Відділу відбудеться в Союзовому Домі в неділю, 10-го листопада. Шикаґівська громада приготовляється до належного вшанування цієї так важливої події.

Український Народний Союз який нараховує тепер уже понад 69 тисяч членів, є передова народна установа американських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імени Бо належати до У. Н. Союзу значить належати до цього свідомого та ідейного загалу який творить і веде наше громадське життя.

ВИЯСНЕННЯ І ПОРАДИ

Конкуренція. — Приходять запити від відділових секретарів, як перемогти конкуренцію, яку ставлять нам інші організації в приєднуванні нових членів. Відповідь на це ясна: говорити правду про УНСоюз, про користі, які УНСоюз давав і дає своїм членам і українській справі. Пропам'ятна Книга описує минуле УНС-зу, а численні звіти в „Свободі" говорять про сучасне. — Далі, треба вміти пояснити членську грамоту, подвійне забезпечення в випадку смерти від припадку, звільнення дитини від вкладок в випадку смерти батька, й інші користі, що випливають з членства в УНСоюзі. При цьому не треба забувати про свій Відділ і симпатичне товариство у Відділі. Активний Відділ — це притягаюча сила, що найбільше впливає на нових членів, бо новому членові Відділ є УНСоюзом. Конкуренції не треба боятися, бо ціла Америка побудована на конкуренції. Отже, так як водиться в американських підприємствах, конкуренцію можна перемогти кращою ідеєю, кращим товаром і кращою обслугою.

Кампанія. — Кампанія за приєднування нових членів скінчилася 30-го червня 1956 року. Одначе, в „Трибуні УНСоюзу" подаємо список організаторів, які приєднали нових членів, щоб додати їм охоти до дальшої організаційної праці. Доцільним є і це, щоб читачі „Свободи" мали на оці тих організаторів, які найбільше докладають праці до збільшення членства в УНСоюзі.

Виплачені грамоти. — Член, що виплатив свою грамоту в клясі „P-20" (забезпечення платне по смерти з вкладками впродовж 20 років), перестає платити вкладки і переходить до „неактивних" членів. Такий „неактивний" член з виплаченою грамотою не має ніяких членських прав, за винятком права змінити спадкоємця на своїй грамоті. У віці до 55 років такий „неактивний" член може вибрати додаткову грамоту, щоб набути членські права і привілеї. Вище 55 років член з виплаченою грамотою в клясі „P-20" не може дістати додаткової грамоти. Це повинні мати на увазі ті члени, яким ще не минуло 55 років життя і які бажають лишитись в активних членах по виплаченні їхніх грамот.

Дорослі діти. — Маємо на увазі дорослих членів молодечого департаменту, за яких батьки платили вкладки, а які по осягненні своїх років, вибрали готівку за свої грамоти. В таких випадках зажалення батьків на своїх дітей приходять запізно. Є можливість, що ці діти вернуться до УНСоюзу, виберуть нові грамоти і самі платитимуть вкладки. Але це тільки можливість. Батькам належалося б пригадати, як часто вони критикували ді лаяли УНСоюз в приявності своїх дітей, хоч причина критики не була оправдана, хоч вони лаяли не УНСоюз, а тільки Відділ УНСоюзу, або урядовців Відділу. Така нерозважна критика мала свій вплив на дітей. Тому вони і покинули організацію, коли „поросли в пір'я".

Г. Герман

Яр. Рудницький

На „Союзівці"

Канадійський „Новий Шлях" друкує тепер уривками нову книжку відомого нашого автора, проф. Манітобського університету д-ра Ярослава Рудницького, „З подорожі по Америці". В уривку, надрукованому в згаданій газеті з 22-го жовтня, поміщено й окремі завваги про „Союзівку", які і передруковуємо, хоч на цю тему вже й були завваги того ж Автора у „Свободі".

Природа, ліс і гори,
Повітря, вода і простори,
Десять будинків —
кожний вілля,
Відпочинок, спорт, дозвілля,
Наче пишна українка —
Ця чудова СОЮЗІВКА!

Насамперед мушу застерегтися, що ця гарна поезія не з-під мого пера, а переписана з офіційного проспекту „Союзівки", отже це — як би мовити — „офіційна поезія", чого доброго затверджена Головним „Урядом" УНС із апробатою Контрольної Комісії... Інакше її не надрукували б великими буквами на титульній сторінці згаданого проспекту. Є навіть деякі оправдані причини думати, що не написав її В. Барка, бо цей мій добрий знайомий у навечер'я моєї (першої!) поїздки на „Союзівку" наголошував цю назву правильно на „ю". І треба теж думати, що він робив це не під впливом атмосфери „Клюбу Лиса Микити". Де ми припадково зустрілися, але з вродженої акцентологічної пристойности. Власне це й було за головну причину, що наступного дня, ідучи автобусом на відкриття сезону в „Союзівці", я всеньку дорогу пояснював моїм сусідкам пп. Олі й Марті, що правильний наголос на назвах того типу* лежить на основному слові: Богданівка, Іванівка, Гаврилівка, і т. д., отже й Союзівка. Не тому, — доказував я — що так наголошують у „національній барі" наші визначні поети й письменники, а тому що такого наголосу вимагають правила ономастики... У висліді мого викладу про „Союзівку" з наголосом на „ю" п. Оля ввічливо попросила мене перестати „торочити", а п. Марта пересілася на інше місце, залишаючи мене безжально з приглухуватим добродієм, що весь час перебивав мій виклад розповіддю про те, як то він „інкоґніто" їде на „Союзівку" всупереч виразній забороні своєї жінки, мовляв, сьогодні „фадерсдей", отже він має повне моральне право не слухатися дружини... Тому що й цей добродій наголошував „Союзівку" офіційним наголосом на „і", я знову почав свій виклад на тему правил назовництва на -івка. Чи це був спеціяльний випадок „збагаченої глуховости", чи може автобус заголосно їхав, досить що при кінці моєї лекції про правильний наголос „Союзівки", мій сусід далі говорив про свій героїчний крок — нелеґальну поїздку на „Союзівку" (з наголосом на „і"). Коли я врешті кілька разів повторив свою думку про правила ономастики, він нарешті таки розчовпав, у чому справа й заявив, що сьогодні „фадерс-

(Закінчення на стор. 6-ій)

* Власне в назвах того типу, себто від слів, що в родовому мають наголос на корені слова, отже Богдан-Богдана, Іван-Івана...

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(15)

Виконуючи цією заявою дане мені уповноваження, вітаю щиро всіх наших сестер і братів у Закарпатській Україні з їх уже досягненими здобутками та кличу:

Держіться твердо далі на становищі господаря Закарпаття — нашої прадідної української землі. Ми всі, де ми не були б, є з Вами і для Вашої допомоги. Пам'ятайте, що Ваш успіх є успіхом усього українського народу та перемогою правди!"

Цю промову, виголошену через віденську радіовисильню та зі сміливими твердженнями про проскрибовані в гітлерівській Німеччині демократію, волю, принципи Вилсона і т. п., опісля — як згадано — всілякі червоні вороги українського визволення та їх прихвосні вимагались використовувати проти її автора та репрезентованих ним інституцій.

З розвитком дальших подій американські українці та УНСоюз зокрема, не зважаючи на тоді вже дуже несприятливі для українських визвольних змагань обставини, продовжували свою сміливу акцію в обороні української правди та українського визволення. І коли від Карпатської України відрізано з ласки Гітлера Ужгород і Мукачів, УНСоюз вислав до урядів З'єдинених Держав Америки, Англії, Франції, Німеччини та Італії такий телеграфічний протест:

The Americans of Ukrainian descent organized in the largest Ukrainian fraternal order in the United States, known as Ukrainian National Ass'n, vigorously protest against the unjust allocation of the most fertile and richest part of the Carpatho-Ukraine, together with its principal cities of Uzhorod and Mukachiv, and its main rail line to Hungary. Such a division not only violates the ethnographic principle, but also deprives the country of its vital economic needs.

Цю телеграму підписали за Головний Уряд УНСоюзу: Микола Мурашко — голова; Григорій Герман і Марія Малевич — заст. голови; Роман Слободян — касир і Дмитро Галичин — секретар.

В тому часі наспіла до УНСоюзу телеграма Карпатської України, о. Августина Волошина, в якій сказано:

„Ми, уряд Карпатської України, звертаємось до Вас, наші брати за океаном, із закликом заманіфестувати свою солідарність із нами в сьогоднішній вирішній хвилині. Втрата Ужгороду й Мукачева, що є зраненням живого тіла нашої Батьківщини, не захитає нашого твердого рішення сповнити велике історичне завдання. Реальна допомога урядові Карпатської України з Вашого боку, наші брати за океаном, докаже про розуміння Вами ваги хвилини. Волошин, прем'єр міністрів".

На заклик прем'єра Волошина зараз відгукнулась „Свобода" редакційною статтею „Допоможемо!" І справді цю моральну і матеріяльну допомогу розгортано щораз ширше, аж доки нові події, упадок Карпатської України та початок другої світової вірни не видвигнули перед американськими українцями нових проблем та нових потреб допомоги їхньому поневоленому „Старому Краєві" в найбільш несприятливих обставинах.

В 1139 році, точно 1-го вересня, коли то Німеччина почала війну з Польщею, настала й друга світова війна, а з нею й нова „рішальна хвилина" для України. І хоч ця друга війна почалася в далеко несприятливіших відносинах для самої України, бо вони стояли початково під знаком совєтсько-німецької, а опісля совєтсько-альянтської дружби, проте американські українці не опустили рук та продовжували світлу традицію — робити все можливе, щоб допомогти у визвольних змаганнях України. УНСоюз і цим разом грав головну ролю, початково в рямцях Об'єднання, а опісля, від 1940-го року, вже під знаком Українського Конґресового Комітету.

На початку грудня 1939-го року відбувся в Ню Йорку 8-ий з черги Конґрес Об'єднання, у висліді якого проголошено заклик до американських українців, який м. ін. стверджував:

„Наблизився той час, у якому знову рішатиметься доля України... У цій важкій хвилині ми, що є під опікою зоряного Американського Прапору, хочемо дати нову допомогу Українському Тризубові. Хочемо допомогти тому, хто несе українському народові волю і свободу, а Україні такий суспільний устрій, що забезпечував би кожній одиниці працю, охорону перед визиском, розвиток її індивідуальних сил та змогу по-своєму думати, говорити чи писати і порядкувати своїм особистим життям..."

Рівночасно проголошено теж і Всеукраїнський Національний Конґрес, що мав відбутись в половині березня 1940-го року, а делеґати на конґресі Об'єднання ще й „маніфестаційно заявились" за тим, щоб „піти до спільної справи разом з усіми українськими національними організаціями, громадами і парафіями та з усіми українцями доброї волі, що є за один спільний фронт оборони України". Для скликання Всеукраїнського Національного Конґресу створено ще окремий Координаційний Комітет.

З уваги на складні умовини та всілякі суди і пересуди, Об'єднання, після різних нарад і розмов між запомоговими та іншими організаціями, погодилось відступити від скликання Конґресу, бо виконавчі комітети чотирьох запомогових організацій: Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, Провидіння і Народної Помочі, погодились перебрати на себе скликання одного спільного Конґресу. З членів тих виконавчих комітетів запомогових організацій створено Український Конґресовий Комітет в складі 20 осіб та з тодішнім головою Українського Народного Союзу, пок. Миколою Мурашком, на чолі. Цей Комітет проголосив і відбув 24-го травня 1940-го року Перший Конґрес Американських Українців, що відбувся у Вашинґтоні та був величавою маніфестацією української єдности в обороні прав України. В Конґресі взяло участь 80 делеґатів з 168 місцевостей, репрезентуючи коло 2,000 різних українських організацій. У висліді Конґресу розіслано відповідні меморіяли, зокрема до американського уряду, стверджуючи, що поневолення України є одною з головних причин нової світової війни і що без визволення України та встановлення вільної і соборної та народоправної Української Держави не можна досягнути миру в світі.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Мачевський Михайло.
В. 3. Васьків Олімпія, Стець Анна.
В. 5. Сидор Йосип.
В. 12. Качур Василь, Кравців Петро, Наталія; Тара Олекса, Лора; Шрайтер Федір, Марія, Олена; Шумська Олена.
В. 16. Гудак Петро, Тереса.
В. 36. Подгурська Марія.
В. 39. Тараненко Галина.
В. 42. Москаль Федір.
В. 59. Гарасенко Марія.
В. 63. Вуряк Софія, Е.
В. 85. Костюк Ірина А., Монсорно Петро.
В. 102. Габровський Йосип М.
В. 114. Собчак Гнат, Анна.
В. 120. Вашин Володимир.
В. 121. Чико Микола.
В. 127. Бейґер Богдан.
В. 128. Федун Едвард.
В. 130. Купер Едвин, Яцишин Іван, Розалія.
В. 131. Бойко Іван, Гановський Євген, Гасюк Петро, Марія; Гнатів Петро, Денисюк Микола, Косарчин Марія, Петченко Григорій, Віра.
В. 139. Коціборський Михайло, Еріка.
В. 146. Дідуник Григорій.
В. 153. Ковальчик Олекса, Анна; Мачоган Степан, Сімків Марія, Сущук Олександра.
В. 170. Садівник Марія.
В. 178. Хомяк Дарія І.
В. 184. Бабюк Роман А.
В. 189. Мартиневич Микола.
В. 191. Дремух Іванна А.
В. 194. Іваник Микола, Івасиків Зенон, Ільків Іван, Вальтравда; Кулинич Петро, Михаляк Йосип, д-р Сушків Олександер, Шуган Марія І.
В. 217. Лічнер Марія, Тербуска Петро.
В. 219. Криса Йосип, Анна.
В. 221. Сабор Євстахій.
В. 223. Худоба Марія Б.
В. 234. Малецька Анна.
В. 240. Ющак Іван.
В. 254. Тилька Антін.
В. 257. Сильчак Марія.
В. 263. Сумик Петро.
В. 276. Урбан Омелян З.
В. 277. Грицина Ярослав.
В. 286. Хиляк Анна.
В. 316. Хома Богдан.
В. 327. Винник Іван, Петрига Михайло, Катерина.
В. 332. Рочман Дмитро.
В. 333. Риман Делорес І.
В. 335. Шеремета Любомира.
В. 353. Гузар Василь.
В. 361. Врублевський Іван, Анна.
В. 364. Глуховецький Федір, Яремко Карло.
В. 375. Сивків Микола.
В. 379. Бялий Звенислава, Кміцикевич Роман, Олена; Сивик Степан, Олена.
В. 385. Хома Михайло, Олена.
В. 395. Блаженко Богданна, Христина; Врайт Роман М., Гульник Микита, Наорлевич Марія, Русин Іван, д-р Хиляк Микола, Дарія Е.
В. 397. Войтович Степан, Дмитришин Анастасія, Анна; Драб Степан, Мартюк Василь, Фостяк Ярослав.
В. 399. Рарик Павло, Антонина.
В. 406. Вислоцький Андрій, Посполита Ольга.
В. 414. Адріянович Софія.
В. 423. Боровський Олександер, Максимчук Людмила, Скиря Ернест В., Іван, Маргарита, Марія; Соловій Наталія, Степовий Антін, Павлина.
В. 437. Табінський Андрій.
В. 444. Смиснюк Євген.
В. 450. Калинська Марлина.
В. 455. Галичин Степанія.
В. 457. Покзанюк Володимир.
В. 471. Добровольський Михайло, Ладочка Григорій, Мовчак Іван.
В. 487. Байбак Марія, Дика Фріда.
В. 489. Жарук Атанас, Сосулія Ірина.
В. 499. Кучерук Яцко. Ніна; Прокопенко Степан, Фатина.
В. 502. Огенчук Іван.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 14. Гайдучок Лев.
В. 25. Гречаник Софія, Гузар Ярослав.
В. 31. Кузьо Марія.
В. 40. Маерська Анна, Тех Теодора.
В. 61. Бріскі Олена.
В. 83. Левцун Роман.
В. 106. Бойко Михайло, Катерина; д-р Вітковський Антін, Ірина.
В. 152. Шумейко Данило.*
В. 163. Свістель Олена.
В. 164. Борис Єлисавета І., Ґенґер Розалія, Пухир Ольга.
В. 194. Біловщук Василь, Богданна.
В. 204. Пова Іван, Анна.
В. 233. Камінський Михайло.
В. 241. Мельник Степан.*
В. 275. Гричан Марія.
В. 276. Питяк Петро.
В. 292. Дідик Роман, Маргарита А.
В. 336. Кулинич Сергій, Євгенія.
В. 343. Шарп Меланія А.
В. 361. Галущак Василь, Ярик-овський Іван, Марія.
В. 365. Бойчак Михайло.* Гудак Верна Б.
В. 429. Дремух Долорес Е., Мистишин Михайло,* Розалія М.
В. 430. Книш Роман, Теофіла; Кушнір Андрій, Ірина, Ющишин Анна.
В. 432. Бережанський Михайло,* Юлія; Козачин Іван,* Станиславський Михайло.
В. 439. Гірний Володимир.*
В. 456. Гайда Петро.
В. 464. Косюк Михайло Я.,* Мишовода Степан,* Семенюк Карло,* Олена.
В. 473. Гомонко Ірина, Папроцький Іван.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 102. Янів Юрій, Марія.
В. 105. Іванович Степан, Анастасія.
В. 113. Стерчо Ірина.
В. 144. Гандзьо Катерина, Колодій Федір.
В. 153. Цюк Ярослав, Ольга.
В. 206. о. Біляк Степан, Веремчук Марта.
В. 219. Бодиар Степанія.
В. 221. д-р Воробець Тома.
В. 226. Палій Михайло, Марія.
В. 234. Мацик Данило.
В. 257. Кизима Степан.
В. 287. Турко Богдан,* Марія.
В. 301. Барбарний Юрій, Ірина.
В. 333. Іванина Іван,* Тереса 2, Тереса М.
В. 361. Карвацька Параскева, Пасник Йосипина.
В. 364. Антонович Тарас.
В. 395. Бреэдень Павло, Гладкий Микола, Стельмах Федір, Любов.
В. 399. Повалячик Іван, Степанія.
В. 444. д-р Яшан Василь, Емілія.
В. 460. Гладиш Неоніля.
В. 505. Тарнавський Омелян, Олександра; Шипайло Ольга Я.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 217. Ґерула Йосип І.*
В. 292. Кукурба Володимир.
В. 363. Славин Анна М.
В. 371. Шумейко Леся І.
В. 379. Чучук Йосип.
В. 432. Хоманчук Михайло 2.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 2. Грибович Йосип.*
В. 8. Мочун Перо, Скробач Володимир.*
В. 14. Вовчук Іванна, Пйотровський Павло, Анна; д-р Терлецький Ярослав.
В. 76. Тенітовський Микола.
В. 90. Чепа Іван,* Степан,* Федір.*
В. 97. Кузик Іван.
В. 102. Тимчишин Михайло 2, Софія.
106. Примак Мирон, Склярів Василь, Матрона; Смілянський Іван.
В. 114. Шевченко Борис.
В. 116. Кузь Йосафат.
В. 130. Довжак Іван.*
В. 131. Настин Ніна.
В. 158. Струк Роман, Софія.
В. 164. Дебач Василь.*
В. 178. Настюк Степанія.
В. 203. Злотківський Маріян, Сидор Михайло, Теодора.
В. 219. Прокопович Петро,* Марія; Ходачок Нестор.
В. 240. Вознюк Федір, Лідія; Гриник Ярослав, Палайда Дмитро, Анна; Шумай Роберт,* Тома.*
В. 254. Платош Антін.*
В. 276. Паслів Альберт Ф.*
В. 288. Ґлосан Анна.
В. 301. Олексій Євген.
В. 309. Деланей Гаролд мол.,* Іванна К.
В. 347. Росипалов Іван.
В. 361. Шуль Богдан, Віра.
В. 362. Кравчак Омелян,* Оседжук Андрій.*
В. 379. Бич Степан, Анна.
В. 385. Пишко Петро, д-р Попадюк Петро.
В. 399. Малецький Мстислав, Турчманович Іван.
В. 418. Фурда Магдалина.
В. 430. Петрів Марія, Сас Богдан, Ольга.
В. 447. Кінах Методій.*
В. 456. Мельник Олекса.*
В. 469. Ґерула Михайло.*
В. 473. Балущак Мирослав,* Денека Франко,* Анна.
В. 497. Гопак Іван,* Качик Франко, Майський Іван,* Роїк Олександер.*
В. 504. Строїч Дмитро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Озарків Григорій.
В. 55. Іванович Степан, Анастасія.
В. 88. Мацик Данило.
В. 102. Гладкий Володимир, Лідія.
В. 106. Повалячик Степанія.
В. 127. Барбарний Юрій, Ірина.
В. 164. Іванина Іван,* Тереса 2, Тереса М.
В. 221. Повалячик Іван.
В. 229. Гандзьо Катерина.
В. 238. Балас Іван,* Агафія.
В. 240. Антонович Тарас, Кизима Степан.
В. 266. Сірик Василь, Володимир;* Скібіцький Олекса 2, Леокадія.
В. 277. Лата Єва.
В. 280. Колодій Федір.
В. 309. д-р Гнатчук Микола.
В. 345. о. Біляк Степан.
В. 352. Цюк Ярослав, Ольга.
В. 356. Кушик Іван, Сало Микола, Марія; Сітинський Петро, Марія.
В. 361. Козяк Юліян.
В. 385. Палій Михайло, Марія.
В. 395. Бодиар Степанія, Турко Богдан,* Марія.
В. 430. Петик Степан, Іванна.
В. 432. Тарнавський Омелян, Олександра; Шипайло Ольга Я.
В. 446. Ямро Роман.
В. 461. Гладиш Неоніля.
В. 484. Данчик Петро, Єлисавета.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 17. Щур Юрій.*
В. 43. Кук Юрій мол.*
В. 59. Окатий Юрій, Теодосія.
В. 61. Ярчак Йосип.
В. 76. Романишин Павло, Михайлина.
В. 124. Гурняк Йосип.*
В. 145. Титанич Олена.
В. 150. Соколовський Михайло.*
В. 152. Шумейко Данило.*
В. 155. д-р Сайкевич Віктор В.*
В. 163. Бокайло Євген.
В. 164. Борис Михайло,* Єлисавета І.
В. 175. Буката Михайло С.
В. 194. Біловчук Василь, Богданна.
В. 217. Павлів Василь, Віра.
В. 219. Завада Анна Г.
В. 233. Гарник Марія І.
В. 237. Бакалець Мирон.*
В. 268. Карач Володимир,* Шеремета Дмитро.*
В. 275. Гричан Марія.
В. 276. Лисяк Богдан.*
В. 281. Бережний Йосип.*
В. 292. Свистун Іван, Надія.
В. 298. Сидор Йосип І.,* Розалія М.
В. 325. Хомичак Варвара.
В. 343. Шарп Меланія А.
В. 348. Малецька Аліція, Анастасія.
В. 350. Бринь Михайло.*
В. 358. Кулявий Йосип.*
В. 361. Сулей Франя.
В. 367. Фіцяк Микола.
В. 375. Потошник Володимир.*
В. 388. Коваль Михайло.*
В. 416. Безубка Іван.*
В. 422. Ярош Катерина.
В. 432. Кандій Анна, Проців Софія, Хоманчук Михайло.
В. 473. Баковська-Залужна Ольга.
В. 483. Струж Шірлей Л.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 477. Волошин Анастасія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 5. Василик Анна.
В. 8. Паржик Марія.
В. 69 Мартинів Юрій.*
В. 142. Гульник Микита.
В. 204. Баран Антін, Іванило Іван.*
В. 292. Возник Михайло.*
В. 358. Попель Анна.
В. 361. Грабовський Степан.
В. 484. Онищак Михайло.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 56. Грушкевич Марія.
В. 67. Шаршанович Михайло.*
В. 76. Савчак Марія.
В. 91. Ліщак Іван, Рудавський Михайло.*
В. 94. Федчишин Михайлина.
В. 102. Висоцький Євген Р.
В. 143. Вайтала Марія, Прото Олена.
В. 147. Кадубець Михайло,* Місґерд Марія.
В. 181. Лапець Михайло.*
В. 182. Мацюпа Михайло.*
В. 183. Кошовська Льота.
В. 247. Заньковський Володимир.*
В. 275. Костів Текля.
В. 292. Заморило Григорій.*
В. 296. Демчина Тарас.*
В. 316. Білоус Михайло.*
В. 320. Гнатюк Дмитро,* Ричмонд Юлія, Шулька Петро.*
В. 334. Ярема Альберт.*
В. 336. Гаррі Едвард.*
В. 363. Славин Анна М.
В. 364. Лобур Андрій.*
В. 367. Пукіш Марія.
В. 373. Федина Василь.*
В. 482. Галовський Михайло.*

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 45. Воробець Катерина.
В. 57. Дерлиця Василь.
В. 64. Миленька Марія.
В. 67. Сидор Онуфрій, Суптельна Юлія.
В. 70. Вальчук Анастасія.
В. 75. Костирка Петро.
В. 78. Ізденський Іван.
В. 92. Атаманчук Анна.
В. 96. Волчко Семен.
В. 102. Николайко Андрій, Олексик Степан, Притуляк Матвій.
В. 104. Воробель Федір.*
В. 133. Сурма Антін.
В. 137. Терлецька Магдалина.
В. 147. Салаш Антін.
В. 155. Бадяк Іван.*
В. 165. Бобак Микола.
В. 204. Мороз Андрій.
В. 213. Солонинка Ілля.
В. 221. Вуздянський Дмитро, Каськів Марія, Ришовська Катерина, Сам Олександра.
В. 223. Мазур Іван, Мітчел Анна.
В. 230. Барнич Микола, Марунчак Ілля.
В. 266. Макаровський Іван.
В. 269. Рудий Марія.
В. 287. Лютвиняк Катерина.
В. 292. Перецький Володимир, Сова Петро.
В. 295. Дрекслер Степан.
В. 318. Дробот Дмитро.
В. 350. Чмир Варвара.
В. 364. Батюк Василь.
В. 389. Дачишин Іванна.
В. 432. Лещук Йосип.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1956 р. було в У.Н.Союзі повнолітних членів	49,438
В місяці вересні 1956 р. прийнято нових	141
В місяці вересні 1956 р. прийнято наново	69
В місяці вересні 1956 р. прийнято з переступ. листами	40
В місяці вересні 1956 р. прийнято з інших клас обезпеч.	7
В місяці вересні 1956 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,695
В місяці вересні 1956 р. суспендовано	71
В місяці вересні 1956 р. відійшли з переступ. лисами	50
В місяці вересні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	6
В місяці вересні 1956 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці вересні 1956 р. відійшли зо зворотом у готівці	49
З місяці вересні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці вересні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	10
В місяці вересні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	30
В місяці серпні 1956 померли	40
Разом	257
З кінцем місяця вересня 1956 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,438

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	3
В клясі 1 на $ 500	53
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	113
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	387
В клясі 2-1000 на $1000	255
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	5,815
В клясі 3-1000 на $1000	4,535
В клясі 3-1500 на $1500	63
В клясі 3-2000 на $2000	55
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,387
В клясі 4-1000 на $1000	2,261
В клясі 4-1500 на $1500	51
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпеченення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	112
В клясі 5- 500 на $ 500	2,713
В клясі 5- 750 на $ 750	380
В клясі 5-1000 на $1000	5,971
В клясі 5-1500 на $1500	145
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,655
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,187
В клясі 6-1500 на $1500	40
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	47

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,397
В клясі 21-1000 на $1000	926
В клясі 21-1500 на $1500	28
В клясі 21-2000 на $2000	21
В клясі 21-2500 на $2500	7
В клясі 21-3000 на $3000	10
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	2
В клясі 21-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,823
В клясі 22-1000 на $1000	2,511
В клясі 22-1500 на $1500	40
В клясі 22-2000 на $2000	69
В клясі 22-2500 на $2500	13
В клясі 22-3000 на $3000	11
В клясі 22-3500 на $3500	7
В клясі 22-4000 на $4000	3
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	175
В клясі 23-1000 на $1000	94
В клясі 23-1500 на $1500	5
В клясі 23-2000 на $2000	11
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24-500 на $ 500	2,578
В клясі 24-1000 на $1000	1,748
В клясі 24-1500 на $1500	36
В клясі 24-2000 на $2000	63
В клясі 24-2500 на $2500	11
в клясі 24-3000 на $3000	10
В клясі 24-3500 на $3500	6
В клясі 24-4000 на $4000	—
В клясі 24-5000 на $5000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	200
В клясі 25-1000 на $1000	170
В клясі 25-1500 на $1500	8
В клясі 25-2000 на $2000	17
В клясі 25-2500 на $2500	5
В клясі 25-3000 на $3000	10
В клясі 25-3500 на $3500	9
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,438

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 3. Васьків Мирон М., Олександра.
В. 5. Барнич Григорій І., Сепанія М.; Сидор Йосип Є., Марія Т.
В. 7. Карфора Михайло Фр., Палмер Ірина К.
В. 8. Ніцевич Роман.
В. 9. Касмарі Дмиро Л.
В. 12. Тара Петро.
В. 14. Восвідка Ігор, Демків Ірина, Омелян.
В. 37. Люсер Рандолф Д., Макара Ольга.
В. 38. Гулик Роберт Й.
В. 46. Палюх Ігор М.
В. 63. Буряк Дениса М., Келяр Марко Ст. 2.
В. 83. Боген Марко К.
В. 94. Винарчик Богдан О., Хміль Петруся М., Степак Ц.; Шкаррит-ко Давид М.
В. 96. Свищ Богдан О.
В. 112. Микитюк Патриція А.
В. 114. Собчак Іванна, Черненко Григорій.
В. 123. Ковпак Іван Гр. мол.
В. 127. Баранецька Карін А., Сташків Михайло П., Швець Мирослава Н.
В. 128. Дик Лорейна.
В. 130. Галперин Єлисавета І., Ричард; Крук Карло, Каролина, Ольга, Петро мол.; Купер Едвина, Лент Єлисавета І., Іларій Павлина, Ричард, Яким.
В. 131. Гасюк Христина, Косарчин Марта, Печенко Григорій, Михайло.
В. 137. Даше Іван Фр.
В. 139. Коціборський Василь, Вероніка, Гельга, Петро.
В. 151. Йодик Петро.
В. 153. Войтановська Іванна, Петришин Роман О.
В. 155. Кастел Едвард О.
В. 158. Рейнарович Юрій А.
В. 161. Ґеряк Катерина Л.
В. 170. Грабар Дениса А.
В. 171. Дячик Степан П.
В. 175. Павлик Анна, Семеген Анна.
В. 184. Рибак Борис, Юрій.
В. 191. Дремух Донна М., Лідія А.; Кочур Ольга.
В. 194. Ганкевич Марія Т., Марта Я., Христина О. О.; Івасиків Аврелій Г., Роман О.; Ільків Іван, Інгріда А.; Кіршак Ігор, Орест; Крижановська Люба, Тамара; Кулинич Йосип Ст., Михаляк Віктор Р., Євген Й.; Недошитко Ірина, Сидорук Галина, Терех Михайло, Тот Анна Є., Володимир; Хорват Богдан, Ярослав; Черник Юрій П.
В. 203. Зимна Патриція М.
В. 204. Аберкромбі Юдита М., Кучмак Іван М.
В. 217. Теребуска Петро Р.
В. 219. Криса Ольга, Степанія.
В. 220. Родак Мирон Й.
В. 221. Коцур Анна.
В. 234. Малецький Адела, Йосип.
В. 240. Раковський Володимир Р.
В. 266. Угрин Марія.
В. 277. Баландюк Христина, Грогоза Ричард І., Лукасевич Павло Р.
В. 287. Рендзяк Марія.
В. 288. Попович Михайло.
В. 305. Тухоневич Михайло.
В. 316. Агашук Григорій Т., Кейлі Ричард Ст., Кучмій Цинтія А.
В. 320. Поліщук Христина А., Шулька Дебора А.
В. 327. Петрига Ігор 2, Ірина 2, Ярослав 2.
В. 328. Мелещак Василь О.
В. 336. Велетик Єлисавета.
В. 338. Коваль Давид К.
В. 361. Настин Пилип Й.
В. 362. Курко Василь, Михайло мол.
В. 367. Дунлап Маріянна Є., Зґута Яромир.
В. 379. Войнаровська Марія О.
В. 380. Дворська Ірина Е.
В. 383. Шевчук Анна М. 2.
В. 385. Хома Іванна М.
В. 395. Русин Іван В., Марія О.
В. 397. Дмитришин Ірина, Драб Роман, Миндзюк Ірина О., Черепаха Анна, Ольга.
В. 399. Рарик Остап.
В. 414. Бризіцький Рудольф мол., Вальницька Христина С., Лисяк Роман Л.
В. 423. Скиря Анна.
В. 433. Цудак Денис Фр., Долорес А. 2, Дора Фр. 2.
В. 437. Тарнавський Ігор В.
В. 439. Плотиця Богдан.
В. 445. Голінка Ігор П., Синицький Ірина, Мартин А.; Столяр Марія А.
В. 474. Бабяк Орест Дм.
В. 486. Пахолюк Лідія М. А.
В. 499. Кучерук Лідія.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 25. Гузар Ігор, Оксана.
В. 94. Склепович Каролина.
В. 106. Бойко Марія, Петро, Степан.
В. 130. Блейр Анна, Едвард, Єлисавета, Семен; Гайс Олена, Петро; Граб Володимир мол., Євкіс Давид, Марія І., Степан; Лежецький Донна, Лідія, Павло.
В. 161. Питяк Володимир, Олена.
В. 163. Свистіль Олена.
В. 164. Надь Василь А., Іванна І., Розалія М.
В. 176. Ґасперець Роберт В.
В. 348. Васюта Надія, Ярослава.
В. 430. Книш Дарія, Мирослава, Юрій; Ющишин Анна, Мирослав.
В. 439. Гірна Петруся.
В. 464. Мишовода Антін, Нестор; Семенюк Данило, Микола; Цибуляк Віргінія, Марія.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 105. Іванович Марія, Микола.
В. 153. Цук Олег.
В. 333. Іванина Іван мол. 2.
В. 395. Стельмах Олександер, Юрій Л.
В. 460. Гладиш Іларій П.
В. 505. Тарнавський Марія М., Юрій.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 175. Павлик Анна, Богдан, Ірина.
В. 194. Гарасимів Юрій.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 25. Гула Ігор.
В. 28. Стрик Марія.
В. 83. Новак Катерина.
В. 102. Тимчишин Богдан, Тарас, Юрій.
В. 106. Склярів Максим, Марія.
В. 130. Гредчук Дик, Ірина, Яків; Довжак Роман І.
В. 158. Струк Денис, Христина І.
В. 164. Ґелетій Іван Й.
В. 178. Дикий Любов.
В. 189. Шандрук Марія.
В. 217. Павлів Катерина Е., Марія А.
В. 219. Ходачок Степан.
В. 233. Задорожна Каролина А.
В. 240. Вознйк Зинаїда, Гриник Віра, Палайда Віра.
В. 254. Віндас Филіс.
В. 257. Питяк Йосип.
В. 259. Пелех Сандра.
В. 277. Яросевич Анна, Данило.
В. 300. Козюринський Антонина М., Іванна, Степан І., Тома В.
В. 316. Шурґот Іванна.
В. 379. Вич Марія З., Софія Є., Ярослав.
В. 430. Сас Юрій.
В. 473. Денека Ірина, Роман; Захарчук Адріян Б.
В. 498. Гикавий Іван Гр.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 55. Іванович Марія, Микола.
В. 102. Гладкий Олександер А.
В. 130. Гайс Олена, Петро; Лежецький Донна, Лідія, Павло.
В. 161. Питик Володимир, Олена.
В. 164. Іванина Іван мол. 2.
В. 221. Плешкевич Роман.
В. 238. Балас Люба Л.
В. 266. Скібіцький Леонід, Олекса В.
В. 352. Цюк Олег.
В. 356. Сало Ірина Л.
В. 430. Петик Ігор, Мстислав, Роман.
В. 432. Тарнавський Марія М., Юрій.
В. 446. Сямро Богдан.
В. 461. Гладиш Іларій Й.
В. 484. Данчик Герберт, Ірина Є.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 127. Бейґер Богдан.
В. 333. Риман Долорес І.
В. 450. Калинська Марлина.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 27. Карашкевич Давид, Яворський Віктор І.
В. 59. Окатий Антін, Валентина Г., Юрій І.
В. 134. Дориш Емілія.
В. 164. Борис Беверлі А., Роман.
В. 186. Ваволяк Данило 3-ій, Іванна.
В. 217. Павлів Анна.
В. 233. Задорожний Григорій, Каролина.
В. 348. Крайкович Меланія.
В. 456. Лещук Анна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 22. Каня Павло В.
В. 64. Савидерс Роман Р.
В. 65. Левчик Іванна.
В. 204. Котлярчик Анна.
В. 211. Юрків Юстина.
В. 221. Бурдош Федір З.
В. 238. Бродзінська Анна 2.
В. 239. Сидір Іванна 5, Олександер 5.
В. 266. Барбато Альфред Г.
В. 316. Напирала Каролина.
В. 327. Швайка Марія К.
В. 336. Ґавронська Каролина.
В. 361. Конюх Петро 5.
В. 368. Чорний Ігор В.
В. 370. Липцан Іван К. мол.
В. 379. Бялий Звенислава М.
В. 432. Гасюк Леся, Олекса; Медвідь Володимир, Емілія; Пашкевич Роман П.
В. 468. Козлів Давид, Каролина С.; Матіяшук Євгенія.
В. 469. Кирилюк Цицилія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1956 р. було в УНС дітей членів	21,706
В місяці вересні 1956 р. прийнято нових	161
В місяці вересні 1956 р. прийнято наново	49
В місяці вересні 1956 р. прийнято з переступ. листами	10
В місяці вересні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	4
Разом	21,930
В місяці вересні 1956 р. суспендовано	41
В місяці вересні 1956 р. відійшли з пересуп. листами	27
В місяці вересні 1956 р. відійшли до старших чл. УНС	3
В місяці вересні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	4
В місяці вересні 1956 р. відійшли зі зворотом у готівці	15
В місяці вересні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	41
В місяці вересні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці вересні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці вересні 1956 померли	—
Разом	131
З кінцем місяця вересня 1956 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	21,799

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,675
В клясі 2-ій на $ 400	582
В клясі 3-ій на $ 100	1,148
В клясі 4P на $ 250	162
В клясі 4P на $ 500	3,858
В клясі 4P на $1000	1,832
В клясі 5E на $ 250	283
В клясі 5E на $ 500	4,771
В клясі 5E на $1000	1,764
В клясі 6C на $ 500	1,120
В клясі 6C на $1000	649

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	691
E20 на $1000	516
E20 на $1500	1
E20 на $2000	4
E20 на $2500	1
E18 на $ 500	282
E18 на $1000	412
E18 на $1500	1
E18 на $2000	13
E18 на $3000	4
E65 на $ 500	27
E65 на $1000	1
P20 на $ 500	417
P20 на $1000	557
P20 на $1500	1
P20 на $2000	4
P20 на $3000	1
P65 на $ 500	16
P65 на $1000	6
Разом	21,799
З кінцем місяця вересня 1956 в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	71,237

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за вересень 1956 р. суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів які впродовж вересня 1956 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Г. Герман, гол. секр.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
MICHAEL PIZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
Mrs. GENEVIEVE ZEREBNIAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.

JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.

PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.

WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:

DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio

JOHN KOKOLSKI
229 Huntington Ave., P.O. Box 467
Woonsocket, R. I.

Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.

Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 — 17th St., Brooklyn 15, N.Y.

ANDREW JULA
15 Sands Ave., Ambridge, Pa.

TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Ave.
Chicago 51, Ill.

Dr. YAROSLAW PADOCH
114 East 7th Street
New York 9, N. Y.

WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.

WALTER DIDYK
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

NICHOLAS DAWYSKYBA
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson St.
Philadelphia 41, Pa.

Головна канцелярія У.Н.Союзу знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Поштова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 4-1016.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ЦЕ СУТО ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНСЬКА БРАТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ. СТАТИ ЇЇ ЧЛЕНОМ, — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ І ВАШИХ РІДНИХ МАТЕРІЯЛЬНО. ЦЕ ЗНАЧИТЬ БУТИ СПІВВЛАСНИКОМ ЙОГО НАДБАНЬ І ВИБИРАТИ, ЧИ БУТИ ВИБРАНИМ В ЙОГО КЕРІВНІ ОРГАНИ.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	210.36
2	218.03
3	283.31
5	568.60
6	90.95
7	188.37
8	577.54
9	164.59
10	136.10
11	158.57
12	160.10
13	276.52
14*	956.78
15*	99.29
16	83.24
17	61.62
18	57.96
20	378.04
21	185.26
22	118.20
23	229.85
24	97.24
25	232.49
26	18.66
27	541.67
28	153.60
29	217.99
30	110.17
31	123.70
32	24.21
34	15.47
35	108.72
36	197.57
37	196.31
38	461.16
39	1,021.37
40	99.49
41	75.08
42	428.74
43	96.68
44*	496.38
45	428.39
46	106.41
47	84.24
48	73.54
49	223.46
50	138.78
51	80.41
52	107.04
53	174.79
54	179.26
55	237.64
56	161.34
57	334.95
59	592.24
60	56.67
61	82.43
62	66.66
64	231.15
65	196.75
66	92.37
67	153.34
68	16.68
69	355.74
70	331.60
71	123.83
72	52.85
73	100.35
74	43.34
75	316.45
76	423.31
77	46.78
78	101.84
79	18.46
80	115.46
81	179.86
82*	53.11
83	330.62
84	66.23
85	244.43
86	150.48
89	49.34
90	283.77
91	276.88
92	51.87
93	143.78
95	41.47
96	401.36
97	143.57
98	97.37
99	171.04
100	124.47
101	31.74
102	1,003.11
103	131.29
104	159.86
106	1,121.68
107	102.29
108	88.41
109	218.50
110	9.85
111	79.40
112	258.76
113	198.07
114*	296.99
115	161.09
116	157.97
117	313.89
118	136.02
119	121.13
120	386.28
121	355.74
122	40.98
123	236.65
124	193.05
125	551.01
126	101.73
127	1,082.43
128	97.56
129	38.25
130	472.10
131*	412.80
132	127.69
133	235.09
134	142.93
135	39.87
137	224.25
138	87.34
139	102.11
140	170.07
141*	34.47
142	417.97
144	105.67
145	158.21
146	117.35
147	771.62
148	83.91
149	148.08
150	309.10
152	187.43
153	191.98
154	38.85
155	670.25
156	267.44
158	407.83
159	84.19
160	101.03
161	594.03
162	19.30
163	426.53
164	347.44
165	61.37
166	82.03
167	114.28
168	271.96
169	28.64
170	767.98
171	178.67
172	84.77
173	255.86
174	17.07
175	410.01
176	209.12
177	211.65
178	335.89
179	259.72
180	79.84
181	94.76
182	244.20
184	86.32
185	81.43
186	163.35
187	85.47
188	66.69
189*	396.20
190	42.15
191	342.59
192	287.01
193	34.48
195	25.26
196	52.49
197	35.63
198	10.76
199	104.03
200	301.22
201	44.40
202	41.20
203*	83.49
204	1,330.09
205	79.23
206	607.24
207	83.75
208	22.92
209	40.35
210	105.21
211	321.02
212	58.26
213	383.92
215	63.07
216	66.42
217	928.54
218	318.80
219	668.74
220	366.11
221	2,648.12
222	84.61
223	311.93
224	169.26
225	12.88
226	77.66
227	31.40
228	59.42
229	94.49
230	846.77
231	9.84
232	69.42
233	312.18
234	310.12
235	124.56
236	246.65
237	260.52
238	817.58
239	329.78
240	954.54
241	111.35
242	289.08
243	82.43
244	28.07
245	247.36
246	77.23
247	244.20
248	115.56
249	33.38
250	6.90
251	277.14
252	300.45
253	203.35
254	539.05
255	37.08
256	163.40
257*	245.45
258	18.03
259	281.03
260*	150.16
261	64.52
262	84.95
263	37.84
264	63.97
265	80.05
267	148.15
268	102.19
269	20.84
270	366.11
271	323.40
273	12.49
274	161.18
275	76.05
277	1,115.18
278	28.24
279	32.94
280	215.05
281	414.07
282	44.13
283	207.28
284	110.89
285	123.98
286	156.94
287	572.42
288	239.72
289	236.51
290	176.63
291	169.93
292	1,554.36
293	303.95
294	27.29
295	390.99
296	288.08
297	22.33
298	98.59
299	161.32
300	148.39
301	340.92
302	61.46
303	77.57
305	182.05
306	122.18
307	119.66
308	174.89
309	53.68
310	205.15
311	30.34
312	135.59
313	23.98
314	42.11
315	21.99
316	740.61
318	113.62
319	111.59
320	352.63
321	186.01
322	57.84
323	136.71
324	308.64
325	433.08
326	79.41
327	390.61
328*	208.16
329*	33.47
330	700.66
331	138.42
332	78.50
333	146.17
334	661.56
335	70.69
336	534.57
337*	110.98
338	209.36
339	149.72
340	13.25
342	280.94
343	220.42
344	107.98
345	233.77
346*	23.28
347	199.48
348*	736.50
349	73.02
351	106.66
352	163.87
353	205.45
355	145.49
356	198.54
357	93.95
358*	122.32
359*	79.69
361	2,736.56
362	226.00
363	164.64
364	677.65
365	50.90
366	13.02
367	937.57
368*	56.99
369	367.82
370	395.55
372	261.16
373	37.79
374	133.98
375	345.86
376	160.77
377*	25.08
378	46.46
379	2,067.24
380	212.27
381	20.56
382	25.43
383	354.39
384	70.93
385	481.46
386	197.58
388	502.55
389*	56.15
391	59.88
392	11.51
393	70.02
394	45.43
395	112.42
396	69.69
397	376.26
398	66.35
399	264.54
400	74.16
401	53.40
402*	18.48
403	112.70
405	47.73
406	226.12
407	36.92
408	14.40
409	81.17
410	13.69
411	22.04
413	108.33
414	474.48
415*	30.52
416	6.64
418*	54.25
419	11.82
421	91.11
422	50.29
423*	1,380.45
424*	63.76
427	396.93
429*	97.49
430	1,075.84
432	2,826.93
433	100.64
434	27.32
435	110.10
436*	378.61
437	470.93
438	50.53
439*	443.12
440	7.15
441	461.32
442*	50.05
444	173.65
445	560.08
447	70.53
448	89.08
449	3.66
450	67.03
451	21.55
452	138.20
454	81.59
456	247.98
457	328.63
459*	233.08
460	152.95
461	125.90
462	7.14
463*	13.36
464	520.05
466	115.93
467	55.24
468*	205.99
469*	238.01
470*	25.39
473*	599.13
474	115.22
475	42.38
476	142.62
477*	429.91
478	39.30
479	58.03
480*	46.48
481	142.19
482	67.99
483	131.03
484	293.74
486	34.17
487	179.40
488	10.31
489	161.13
493	15.56
497*	199.97
498	217.03
499	23.68
501	17.49
502	135.01
504*	31.68
505	76.01
506	31.78

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. ...$103,225.25

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив
1	4.50
3	2.42
28	2.37
30	4.26
37	2.99
39	15.13
65	8.81
70	5.07
83	2.86
90	4.40
101	3.04
106	1.26
112	4.11
117	2.91
127	3.37
147	24.11
170	3.72
185	5.66
206	2.65
209	2.82
216	4.57
221	1.88
234	13.52
237	2.88
243	2.53
245	1.06
264	2.76
274	1.49
275	10.36
286	23.14
305	3.91
316	1.41
321	3.93
335	3.70
339	8.73
342	3.24
358*	1.82
367	3.71
370	3.68
384	12.00
388	5.28
482	2.86

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч. ..$ 224.72

Разом з місячних вкладок від членів	$103,449.97
Відсотки від бондів	46,250.37
Відсотки від морґеджів	2,429.16
Відсотки від членських позичок	576.03
Чинш від реальности в Джерзі Сіті	1,250.00
Приходи від реальностей в Керґонксон, Н. Й.	15,767.26
Надвишка при сплачених бондах	.65
Приходи друкарні і книгарні	11,922.87
Зворот коштів подорожі	25.00
З переносу виплаченої нагороди за нових членів мол. деп. до адм. фонду старших членів	2,843.50
З переносу федерального податку за помічні сили	701.84
З переносу стейтового податку за помічні сили	26.25
З переносу запоруки майбутніх податків на проданих реальностях до посмертного фонду	2,409.25
Сплати морґеджів	3,247.93
Сплати бондів	2,016.35
Сплати член. позичок	2,042.47

Сирітські части по бл. п.:

в. 287 Луцьків Семен	300.00
в. 432 Лещук Йосиф	375.00
Разом	$195,633.90

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:		
56	Коґут Василь	$ 500.00
67	Сидор Онуфрей	500.00
70	Вальчук Анастазія	500.00
94	Седляр В. Стефан	1,500.00
102	Притуляк Матей	500.00
102	Олексик Стефан	1,000.00
104	Воробель Теодор	500.00
117	Венґер Воронко	1,000.00
133	Сурма Антін	1,000.00
137	Терлецька Магдалена	750.00
147	Салаш Антін	1,000.00
152	Мельник Блажик	1,000.00
165	Бобак Микола	1,000.00
204	Мороз Андрій	500.00
213	Солоника Ілія	750.00
221	Рішовська Катерина	500.00
221	Каськів Марія	500.00
223	Мічел Анна	500.00
223	Мазур Іван	750.00
215	Лещук Марія	1,000.00
262	Прийдун Іван	1,000.00
266	Макаровський Іван	500.00
269	Руда Марія	1,000.00
271	Ґураль Марія	750.00
277	Ткачик Стефан	1,000.00
287	Луцьків Семен	500.00
292	Перецький Володимир	500.00
295	Мончак Наталія	819.94
295	Дрехслер Стефан	1,000.00
318	Дробот Дмитро	1,000.00
350	Чмир Варвара	500.00
364	Батюк Василь	1,000.00
385	Кіт Микола	1,000.00
389	Дачишин Дженет	500.00
421	Москалюк Олекса	500.00
432	Лещук Йосиф	1,500.00
472	Федорович Юрій	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	6,500.00
Грошеві звороти	4,919.62
Виплати на реальностях (власний дім в Джерзі Сіті Н. Дж.)	405.65
Відсотки на закуплених бондах	296.56
Дивіденда для принятих наново членів	142.09

Виплати з сирітського фонду по бл. п.:

Відділ:		
67	Андрушко Іван	209.83
352	Комар Анна	118.00

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ:		
29	Козмовський Іван	25.00
29	Вареница Лука	35.00
43	Ладин Анна	25.00
53	Кінцак Василь	35.00
56	Шалева Іван	30.00
59	Рептак Павло	35.00
70	Ленич Кондрат	25.00
70	Ригайло Григорій	35.00
78	Керелейза Іван	35.00
79	Забавчук Микола	35.00
83	Ярмолюк Микита	35.00
83	Мартинюк Ема	25.00
84	Гоголь Юрій	40.00
86	Хміль Василь	35.00
90	Надич Олекса	35.00
94	Кульчицька Анна	25.00
94	Машталяр Марія	50.00
96	Ручка Максим	35.00
103	Ясінська Анна	25.00
104	Грабар Стефан	40.00
106	Дмитришин Андрій	30.00
106	Крупка Стефан	35.00
106	Музика Максим	35.00
108	Коваль Андрій	35.00
112	Стиранка Катерина	50.00
112	Волошин Марія	25.00
114	Попов Гаврил	35.00
130	Романишин Йосиф	30.00
139	Гавриш Дмитро	50.00
149	Кравс Гелина	30.00
151	Бохна Катерина	25.00
153	Прохоренко Евгенія	25.00
155	Вадяк Катерина	25.00
155	Ковальчук Олекса	40.00
155	Срібна Ева	25.00
156	Яцик Павло	35.00
158	Мисик Василь	35.00
161	Родьо Михайло	35.00
170	Ведвідь Іван	25.00
173	Качмар Анна	25.00
176	Фурґаль Анна	25.00
176	Мандрух Яким	35.00
177	Яноті Текля	25.00
186	Руш Марія	25.00
187	Фесолович Лука	40.00
201	Тенетило Марія	25.00
204	Чорній Іван	50.00
204	Ленчук Павло	25.00
206	Ковальчук Евгенія	25.00
211	Маськовіта Микола	40.00
211	Тіцький Павло	40.00
212	Когут Парасковія	25.00
213	Бурбеля Андрій	35.00
217	Яцків Дмитро	35.00
218	Адамяк Тимко	40.00
220	Демка Василь	35.00
221	Чикало Григорій	35.00
221	Онищук Михайло	35.00
223	Малиборська Ева	25.00
223	Максимик Михайло	40.00
223	Стецула Василь	35.00
227	Підкалицький Андрій	35.00
229	Притуляк Петро	35.00
237	Вартиш Онуфрей	27.00
240	Ванкевич Дмитро	35.00
242	Мазур Теодор	40.00
250	Житкевич Емілиян	35.00
252	Багрій Анна	25.00
253	Костів Тереса	25.00
259	Саєка Анна	25.00
276	Жерель Юлія	25.00
284	Гладищевський Дмитро	40.00
284	Шалапін Катерина	50.00
287	Лутвіняк Катерина	50.00
288	Могильський Василь	35.00
289	Гінчак Петро	35.00
305	Годованець Іван	50.00
318	Гуцалюк Анна	25.00
318	Нагірна Олександра	25.00
325	Лис Стефан	40.00
333	Роля Анна	100.00
333	Ротала Марія	100.00
338	Кудлик Юстина	25.00
352	Ковальчук Анна	25.00
332	Лема Петро	40.00
352	Розлуцька Юлія	25.00
364	Занько Анна	25.00
371	Малецька Анна	25.00
383	Клюсь Анна	25.00
385	Чучман Петро	35.00
403	Йощак Марія	25.00
410	Маркевич Силвестер	25.00
418	Вайрак Мирослав	40.00
429	Шпак Іван	35.00
430	Демчук Катерина	30.00
466	Щур Стефан	40.00

Виплати з народного фонду:

Український Конгресовий Комітет	2,500.000
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет	1,000.00
Стипендії для 23 студентів на Союзівці (Курси)	1,000.00
Комюніти Фонд	100.00
Праці при зладженні Української Енциклопедії	15.00

Виплати з фонду Захисту Сиротинця:

Направи і праці, обслуга, поживa і інші виплати на реальностях в Керґонксон, Н. Й.	12,857.24

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	14,270.84
„Свобода" за орган	5,800.00
Нагороди за нових членів	5,085.00
Платня помічних сил	3,061.97
Кошти подорожі і репрезентації	2,127.34
Спеціяльна винагорода помічним силам	1,900.00
Платня головного уряду	1,875.00
Кошти подорожі організаторам	1,268.01
Нагороди за нових членів організаторам	1,151.25
Федеральний податок за помічні сили	872.69
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Винайм машин (IBM) на зладження звітів і статистики	527.00
Канцелярійні прибори і друки	472.35
Лікарі за нових членів	244.80
Направи і чищен. машин	238.20
Телефон	78.11
Оголошення	74.00
Оплата за канадійські чеки	71.62
Видатки на пошту	70.00
Головний лікар	60.00
Спортова акція	40.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	32.10
Асекураційні журнали	8.98
Вода	4.50

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	95,855.10
Позички членам	3,381.03
Перенос запоруки майбутніх податків на проданих реальностях до посмертних фондів	2,409.25
Разом	204,270.07

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем серпня 1956 р. осталася	$366,529.62
Прихід за вересень	195,633.90
Разом	$562,163.52
Розхід за вересень	204,270.07
Готівка з кінцем 30. вересня 1956 р. остається	$357,893.45

БАЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 357,893.45
Морґеджі	1,064,104.68
Бонди	13,804,685.98
Позички членам	292,538.39
Реальности	227,828.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$15,757,594.35

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$14,984,580.47
Адміністрац. фонд	185,584.39
Конвенційний фонд	59,474.15
Запомоговий фонд	251,861.23
Народний фонд	14,315.05
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	60,749.64
Резервовий фонд	19,690.44
Сирітський фонд	112,060.53
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	44,741.97
Фонд Захисту-Сирот.	24,536.48
Разом	$15,757,594.35

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	50.96
2	520.39
3	52.63
5	148.74
6	110.90
7	59.84
8	57.38
9	23.64
10	61.99
11	43.67
12	9.36
13	36.79
14*	304.36
15*	87.86
16	26.09
17	5.36
18	7.54
20	149.71
21	116.62
22	27.40
23	113.99
24	5.78
25	168.85
26	1.05
27	99.70
28	9.45
29	44.85
30	7.18
34	4.95
35	23.69
36	45.17
37	55.11
38	150.31
39	222.67
40	69.87
41	.45
42	131.06
44*	58.40
45	164.54
46	106.27
47	27.32
48	19.10
49	122.00
50	45.61
51	19.32
52	65.43
53	73.77
54	155.91
55	77.38
56	59.81
57	129.49
58	240.63
60	9.10
61	20.69
62	19.65
64	22.67
65	20.39
66	14.03
67	4.48
68	13.29
69	67.35
70	39.59
71	36.22
72	1.19
73	23.58
74	6.46
75	29.44
76	125.17
77	15.98
78	1.78
79	1.23
80	135.31
81	40.30
82*	4.88
83	115.30
84	40.85
85	102.36
86	1.80
88*	4.05
89	.93
90	30.37
91	14.35
92	4.05
93	53.52
94	275.55
96	158.63
97	7.88
99	26.25
100	17.01
102	227.31
103	59.53
104	20.43
106	400.71
107	50.51
108	4.57
109	27.59
110	14.55
111	3.87
112	57.96
114*	95.51
115	32.51
116	33.67
117	9.38
118	4.50
119	22.54
120	164.18
121	114.72
122	11.72
123	15.00
124	6.04
125	141.28
126	3.32
127	221.82
128	75.06
130	173.70
131*	140.02
132	35.17
133	18.78
134	11.07
135	1.08
137	27.69
138	15.00
139	21.15
140	43.47
141*	5.54
142	163.52
144	54.23
145	25.85
146	86.73
147	51.84
148	2.48
149	38.01
150	195.38
152	25.14
153	116.64
155	173.44
156	140.76
157	10.42
158	27.70
159	23.73
160	4.96
161	115.61
163	164.34
164	121.61
165	7.39
167	35.98
168	47.07
170	256.80
171	148.51
172	7.27
173	62.29
174	14.27
175	107.98
176	55.34
177	66.40
178*	90.88
179	83.32
180	59.22
181	77.59
182	41.88
184	22.58
185	12.80
186	9.19
187	18.00
189*	107.54
190	8.58
191	95.64
192	135.74
196	7.50
199	15.50
200	240.67
201	1.45
202	4.75
203*	34.28
204	407.16
206	370.43
207	4.50
208	26.37
210	21.87
211	29.21
212	7.73
213	57.12
215	20.22
216	1.21
217	319.16
218	54.51
219	230.97
220	123.69
221	765.94
222	172.13
223	25.66
224	21.90
225	4.34
226	25.14
227	2.71
228	.45
229	10.42
230	266.91
232	30.82
233	125.25
234	170.37
235	6.55
236	91.97
237	71.58
238	560.08
239	47.10
240	322.70
241	73.47
242	36.23
243	44.29
244	3.48
245	134.83
246	42.09
247	105.75
248	97.40
251	53.00
252	70.71
253	57.06
254	179.24
255	4.43
256	78.27
257*	39.10
258	19.84
259	55.98
260*	3.50
261	7.42
262	17.65
263	7.80
264	55.54
265	48.86
267	11.37
268	25.19
269	2.57
270	112.08
271	103.94
273	3.15
274	132.15
275	43.83
277	389.70
279	2.35
280	2.25
281	202.64
282	6.34
283	152.70
284	8.20
285	5.63
286	114.77
287	121.41
288	32.77
289	129.70
290	83.94
291	117.11
292	358.99
293	80.24
295	55.93
296	106.84
298	7.59
299	32.84
300	7.19
301	31.48
303	2.12
305	20.01
306	12.70
307	55.56
308	13.48
309	28.05
310	81.88
311	1.35
312	15.64
313	7.25
314	29.15
316	232.83
318	33.85
319	11.34
320	74.30
321	81.87
322	23.72
323	13.86
324	60.72
325	212.28
327	88.11
328*	143.36
329*	6.25
330	71.53
331	65.60
332	3.20
333	8.66
334	197.75
335	13.07
336	178.67
337*	73.36
338	58.50
339	19.64
342	85.88
343	97.68
344	12.30
345	134.80
347	65.87
348*	277.98
349	64.90
351	9.36
352	21.37
353	48.46
355	140.93
356	98.21
357	7.84
358*	17.81
359*	33.99
361	1,066.38
362	41.57
363	48.96
364	237.65
365	4.00
366	.68
367	294.52
368*	32.25
369	40.27
370	123.82
372	171.05
373	20.15
374	83.70
375	40.83
376	13.69
377*	4.15
378	3.28
379	768.22
380	256.25
383	171.19
384	17.88
385	89.03
386	47.16
388	151.24
389*	4.27
391	10.13
393	11.47
394	22.92
395	156.96
396	4.48
397	185.13
398	5.68
399	52.12
400	7.46
401	5.91
402*	17.49
403	41.21
405	2.22
406	27.53
407	.45
408	1.08
409	1.13
410	.45
411	9.47
412	51.13
414	397.13
415*	1.80
418*	131.22
419	36.66
421	18.33
422	1.80
423*	541.45
424*	7.78
427	193.71
428	52.36
429*	2.87
430	439.40
432	1,283.43
433	116.22
435	80.85
436	181.52
437	203.85
438	31.36
439*	335.64
440	23.24
441	183.68
442*	13.28
444	116.90
445	323.43
447	24.86
448	9.64
449	3.18
450	19.15
451	33.79
452	24.38
454	15.07
456	85.37
457	72.11
459*	39.04
460	15.67
461	72.02
462	8.24
464	226.85
466	27.66
467	1.13
468*	62.53
469*	93.46
470*	7.60
473*	395.45
474	234.16
475	3.20
476	25.57
477	22.01
478	9.95
479	7.72
480*	.90
481	82.78
482	5.71
483	45.14
484	115.61
486	5.93
487	50.17
489	9.34
493	30.26
497*	72.09
498	95.88
499	20.08
502	161.41
504*	7.89
505	10.92
506	8.31

З місячних вкладок від членів	$34,213.21
Відсотки від бондів	7,975.40
Відсотки від морґеджів	247.11
Відсотки від членських позичок	70.98
З переносу федерального податку за помічні сили	207.51
З переносу стейтового податку за помічні сили	3.05
Сплати морґеджів	444.86
Сплати членських позичок	11.03
Разом	$43,173.15

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	3,312.65
Грошеві звороти	746.52
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпеч.	138.00
Відсотки на закуплених бондах	82.47
Дивіденда для принятих наново членів	23.00

Виплати адміністраційного фонду:

Нагороди за нових членів	2,217.00
Платня помічних сил	1,556.23
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	286.90
Лікарі за нових членів	30.00
Видатки на пошту	30.00
Перенос інших фондів за членів молод. департ.	16.05

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	25,162.50
Інвестовано в мор.ґеджах	11,000.00
Позички членам	1,060.98
Разом	$47,262.36

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем серпня 1956 р. осталася	$ 93,529.49
Прихід за вересень	43,173.15
Разом	$136,702.64
Розхід за вересень	47,262.36
Готівка з кінцем вересня 1956 р. остається	$ 89,440.28

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 89,440.28
Морґеджі	143,477.02
Бонди	2,731,168.90
Позички членам	14,688.89
Разом	$2,978,775.09

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,893,437.14
Адміністраційний фонд	85,337.95
Разом	$2,978,775.09

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

Майно старших членів з кінцем 30. вересня 1956 р.	$15,757,594.35
Майно молодечого департаменту УНС	2,978,775.09
Разом	$18,736,369.44

Р. Слободян, гол. касир.

НА „СОЮЗІВЦІ"

(Закінчення зі стор. 4-ої)

дей" і він має повне право не слухатися не тільки жінки, але й й ономастики. Супроти такого діктум, я зрозумів нарешті повну безвиглядність моїх зусиль прищепити правильний наголос назви „Союзівка" й почав узагалі сумніватися в доцільність ономастики як науки: адже ж проти її правил усі, хіба з винятком поетів і драматургів із національної бари Лиса Микити... Але хто сьогодні шанує поетів, а ще в Америці?

Серед таких невідрадних дум, ми добилися після тригодинної (підплачуваної „для скорости") їзди автобусом на славну „Союзівку" (з наголосом на „ю").

***

Про цю симпатичну перлину наших відпочинкових осель говорили й писали вже багато. На думку шан. І. Керницького, що теж приїхав сюди з нами, про „Союзівку" не тільки скучно читати, але й скучно писати. Тому і рішився я написати про неї з ономастичного боку: власне не про наголос, а про прекрасну мозаїку українських назв, що їх з такою любов'ю й помисловістю розкинуто на зеленому килимі цього „клаптика України на вільній землі Вашинґтона".

В анналах „Союзівки" записано таке: „Дня 4-го липня 1953-го року, під звуки гимну американських українців „Далека ти, а близька нам, кохана Вітчино" піднесено на Союзівці вперше зоряний американський і синьо-жовтий, український прапори, а д-р г. к. Д. Галичин, голова Українського Народного Союзу, власника цієї чудової оселі при вступі в гори Кетскіл, біля містечка Керґанксон, назвав її „Союзівкою" й „шматком України на американській землі".

Все, що є і що дістеться на „Союзівці" (а дістеться багато!), виправдує цю назву. Там коло 3,000 акрів лісистих гір, що нагадують наші Карпати, там гірський струмок, що нагадує наш Черемош, там десять чудових будинків, між ними віллі: „Київ", „Полтава", „Ворохта", „Ясінє" і „Чернівці", що нагадують Україну, там „Чумацький шлях", там гори „Маківка" і „Лисоня", там купальний басейн, тенісовий корт, спортові майданчики, там клюб „Веселка", а над усім — голубе небо і золоте сонце, наче над нашими Карпатами. Прекрасні природні дані оселі доповнює люксусове внутрішнє устаткування: просторі спальні, з лазничками та постійно холодною і гарячою водою, великі вестибюлі, всі можливості для відпочинку, розваг і дозвілля в приміщеннях на випадок непогоди, здоровий і обильний харч української й американської кухні, взірцева чистота, культурні і мистецькі імпрези, коротко, — рідне оточення та рідна атмосфера — справжній шматок України на американській землі, придбаний за запрацьовані українськими руками гроші для здоров'я, вигоди і культурної розваги американських українців.

Походжаючи по „Союзівці", я зустрічав деяких знайомих із похнюпленим видом. Це ті, що походили зі Стрия або з Коломиї, а деякі навіть зо Львова. Всі вони, як патріоти своєї „вужчої" батьківщини, хотіли знайти на „Союзівці" й свої рідні оселі: Стрий, Коломию, Львів. Бачите, пояснював я засумованим „вужчим" землякам, народ каже, що „всі дороги ведуть до Києва", отже насамперед треба мати „Київ", а потім прийде черга і на Львів і Коломию. Це політика УНСоюзу і кожного свідомого українця, що заплатив вкладку... — „Ну так, але коли вже є Чернівці й Ясінє, то треба б мати й Львів!" — продовжували патріоти західньо - українських столиць. На це вже я не мав відповіді й відсилав нарікайлів до ред. А. Драгана, що виглядав на „спірітус мовенс" не тільки відкриття сезону, але й ономастичних закуліс „Союзівки". Не знаю, чи вони зловили редактора „Свободи" й представили йому свої жалі, але я певен, що при дальшій розбудові цієї американської України і Львів (і Коломия) знайдуть своє місце на мапі. Так само, як і українські книжки на полицях прекрасної бібліотеки Союзового сальону. На все є свій час, а живемо в ювілейному Франковому році, отже треба пам'ятати його віщі слова, що все таки „прийде час!"

ОРГАНІЗАТОРИ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗУ В МІСЯЦІ ВЕРЕСНІ 1956 Р.

Ч. В.	Ім'я ор.	Ск. чл.
2	В. Сенькович	1
3	М. Сухорський	3
3	В. Квас	1
5	М. Барнич	5
7	Г. Словік	2
8	В. Мандзій	1
9	В. Салак	1
12	М. Кузьма	10
14	М. Отрок	2
14	Я. Падох	1
16	М. Москаль	2
36	Ю. Лиса	1
37	А. Гнатюк	2
38	С. Ґонза	1
39	М. Граб	1
42	П. Головчук	1
46	І. Сквіртнянський	1
59	М. Галькевич	1
63	С. Келлар	4
83	М. Кончак	1
85	О. Костюк	2
94	В. Борискевич-Бойд	4
96	М. Драпала	1
102	М. Бобечко	1
112	М. Капраль	1
114	М. Ткачук	4
120	В. Рефт	1
121	О. Гадз	1
123	Т. Назар	1
127	П. Володка і І. Була	3
128	І. Швець	2
130	Д. Бімецький	13
130	Г. Лучанко	2
131	В. Фединський	12
131	В. Фединський і В. Косарчин	1
137	М. Колодруб	1
139	Д. Кошіль	6
146	С. Хомяк	1
151	А. Пипюк	1
153	І. Одежинський	7
155	М. Чумер	1
158	Я. Падох	1
161	А. Дзюла	1
170	І. Грабар	2
171	С. Рась	1
175	І. Іванчук	1
175	Д. Квітковський	1
178	М. Беднарчик	1
184	Я. Падох	3
189	П. Котельницький	1
191	Р. Колодій	4
194	Я. Падох	29
194	В. Никифорук	1
203	Я. Падох	1
204	В. Гасій	1
204	П. Ленчук	1
217	А. Іванів	3
219	М. Юров	4
220	Г. Гарасим	1
221	Т. Шпікула	2
223	Л. Худоба	1
234	І. Іваник	3
240	А. Запаранюк	1
240	О. Олінкевич	1
254	В. Романишин	1
257	П. Сильчак	1
263	М. Співак	1
266	В. Труфин	1
276	И. Білик	1
277	В. Гафткович	3
277	Т. Баландяк	1
286	В. Челяк	1
287	Я. Падох	1
288	Д. Мушастий	1
305	М. Гентош	1
316	В. Гавриляк	4
320	І. Малко	2
327	Д. Білецький	8
327	А. Копистянський	1
328	Р. Кокоць	1
332	К. Мазепа	1
335	М. Матійчук	1
336	Г. Кісіль	1
338	П. Янковський	1
353	П. Грабович	1
361	М. Лисогір і П. Кучма	2
361	І. Галичин	1
362	І. Хома	2
364	П. Коренєвич	2
367	В. Попович	2
375	Е. Грималяк	1
379	М. Семків	6
380	М. Кормелюк	1
383	І. Грозінський	1
383	М. Буката	1
385	И. Греськів	3
395	А. Герман	4
395	Я. Падох	2
395	І. Грабар	2
395	Т. Олесницький	1
395	Е. Полевчак	1
397	І. Скочиляс	11
399	М. Ткачук	3
406	В. Тарас	1
414	С. Брезіцька	5
423	М. Ткачук	5
423	Т. Носієвич	5
433	Д. Білецький	5
437	М. Малинівський	2
439	В. Бордун	1
444	В. Коссар	1
445	В. Коссар	4
455	С. Галичин	1
457	Я. Падох	1
471	С. Ориховський	3
474	М. Перейма	1
486	Я. Блищак	1
487	М. Денисюк	2
489	М. Шпитко	2
499	М. Ткачук	5
502	В. Коссар	1